

WÓJT GMINY RĄBINO

**PLAN
GOSPODARKI ODPADAMI
DLA
GMINY RĄBINO**

Rąbino 2006

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	4
1.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	4
1.2. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	4
1.3. AKTUALNY STAN PRAWNY ODNOŚNIE GOSPODARKI ODPADAMI	4
1.4. GOSPODARKA ODPADAMI W ŚWIELE POLITYKI EKOLOGICZNEJ PAŃSTWA	7
1.5. CELE I ZADANIA GMINNEGO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI	8
2. PODSTAWOWE INFORMACJE CHARAKTERYZUJĄCE OBSZAR GMINY RĄBINO	10
2.1. CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY RĄBINO.....	10
2.2. CHARAKTERYSTYKA FIZYCZNO-GEOGRAFICZNA GMINY	13
3. OPIS AKTUALNEGO STANU GOSPODARKI ODPADAMI.....	16
3.1. RODZAJ I ILOŚĆ ODPADÓW PODDAWANYCH POSZCZEGÓLNYM PROCESOM ODZYSKU I UNIESZKODLIWIANIA W RAMACH ISTNIEJĄCEGO SYSTEMU ZBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH	16
3.1.1. Rodzaj i ilość odpadów komunalnych powstających na terenie gminy Rąbino	16
3.1.2. System zbierania odpadów na terenie gminy Rąbino.....	21
3.1.3. Rodzaj i rozmieszczenie oraz moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w szczegółności odpadów komunalnych.....	22
3.1.4. Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.....	22
3.1.5. Problemy w zakresie gospodarki odpadami.....	23
4. PROGNOZOWANE ZMIANY W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	25
4.1. PROGNOZA ZMIAN DEMOGRAFICZNYCH NA TERENIE GMINY	25
4.2. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE WYTWARZANIA I GOSPODAROWANIA ODPADAMI	25
4.2.1. Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych	26
4.2.2. Odpady zawierające azbest.....	27
4.2.3. Odpady ulegające biodegradacji.....	27
4.2.4. Odpady wielkogabarytowe.....	27
4.2.5. Odpady budowlane	28
5. CELE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI.....	29
6. DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY SYTUACJI W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI NA TERENIE GMINY RĄBINO	32
6.1. DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO ZAPOBIEGANIA POWSTAWANIU ODPADÓW.....	32
6.2. DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO OGRANICZENIA ILOŚCI ODPADÓW I ICH NEGATYWNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	35
6.2.1. Działania w celu wdrażania selektywnej zbiórki odpadów.....	36
6.2.2. Działania w celu prawidłowego postępowania z odpadami problemowymi.....	38
6.2.3. Działania w celu prawidłowego postępowania z odpadami niebezpiecznymi	39
6.3. DZIAŁANIA WSPOMAGAJĄCE PRAWIDŁOWE POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI W ZAKRESIE ZBIERANIA, TRANSPORTU, ODZYSKU I UNIESZKODLIWIANIA	44
6.4. DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO REDUKCJI ILOŚCI ODPADÓW ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI, KIEROWANYCH NA SKŁADOWISKA	45
7. SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY RĄBINO	46
7.1. PROJEKTOWANY SYSTEM ZBIÓRKI ODPADÓW	46
7.2. ZBIÓRKA ODPADÓW Z GOSPODARSTW DOMOWYCH.....	47
7.2.1. Zbiórka zmieszanych odpadów komunalnych	47
7.2.2. Zbiórka odpadów wielkogabarytowych	47
7.2.2. Zbiórka odpadów ulegających biodegradacji.....	48
7.2.4. Zbiórka odpadów do recyklingu.....	48
7.2.5. Zbiórka odpadów niebezpiecznych	50
7.2.6. Osady ściekowe.....	50
7.3. KAMPANIA INFORMACYJNA	50
8. RODZAJ PRZEDSIĘWZIĘĆ I HARMONOGRAM ICH REALIZACJI	56
8.1. ZADANIA STRATEGICZNE DO ROKU 2015	56
8.2. HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ OBEJMUJĄCY LATA 2006-2009.....	57

9. SPOSOBY FINANSOWANIA, W TYM INSTRUMENTY FINANSOWE SŁUŻĄCE REALIZACJI CELÓW, Z UWZGLĘDNIENIEM HARMONOGRAMU URUCHAMIANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH I ICH ŹRÓDEŁ.....	60
9.1. KOSZTY INWESTYCYJNE	60
9.2. ZASADY FINANSOWANIA	61
10. SYSTEM MONITORINGU I OCENY REALIZACJI CELÓW W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI	63
10.1. SYSTEM MONITORINGU	64
10.1.1. <i>Monitoring środowiska</i>	64
10.1.2. <i>Monitoring gminnego planu gospodarki odpadami i samej gospodarki odpadami</i>	64
10.2. WDRAŻANIE GMINNEGO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI	65
10.3. OCENA I PROCEDURY OCENIANIA	66
10.4. SPRAWOZDAWCZOŚĆ	66
11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	68

1. WSTĘP

1.1. Podstawa prawna opracowania

Opracowanie niniejszego gminnego planu gospodarki odpadami wynika z art. 14 i 15 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz.U. z 2001r. nr 62, poz. 628) z późniejszymi zmianami (Dz.U. z 2005 r. nr 175, poz. 1458) - nakładającego na gminę obowiązek opracowania w/w planu.

1.2. Cel i zakres opracowania

Celem niniejszego opracowania jest stworzenie GMINNEGO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI dla gminy Rąbino na podstawie obowiązującego ustawodawstwa. Gminny plan gospodarki odpadami stanowić będzie część programu ochrony środowiska i jest tworzony w trybie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie środowiska.

Zakres szczegółowy opracowania wynika bezpośrednio z warunków określonych w Rozporządzeniu ministra środowiska z dnia 13 marca 2006 r. (Dz.U. Nr 46 poz. 332 i 333) zmieniającego rozporządzenie w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami.

1.3. Aktualny stan prawny odnośnie gospodarki odpadami

Obowiązujące prawo wprowadza zasady, które powinny być przestrzegane w gospodarce odpadami.

W ustawie — Prawo Ochrony Środowiska wprowadzono następujące zasady ogólne:

- zasadę zintegrowanego podejścia do ochrony środowiska jako całości (ochrona jednego lub kilku elementów przyrodniczych powinna być realizowana z uwzględnieniem ochrony pozostałych elementów),
- zasadę zapobiegania (ten, kto podejmuje działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko, jest obowiązany do zapobiegania temu oddziaływaniu),
- zasadę przeczności (ten, kto podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przecznością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze),
- zasadę „zanieczyszczający płaci” (ten, kto powoduje szkodę w środowisku, w szczególności przez jego zanieczyszczenie, ponosi koszty usunięcia skutków tego zanieczyszczenia oraz ten, kto może spowodować szkodę w środowisku, w szczególności przez jego zanieczyszczenie, ponosi koszty zapobiegania temu zanieczyszczeniu),
- zasadę dostępu obywateli do informacji o środowisku i jego ochronie na warunkach określonych w ustawie — Prawo ochrony środowiska,
- zasadę uwzględniania wymagań ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju przy opracowywaniu polityk, strategii, planów i programów,
- prawo obywateli do uczestniczenia w postępowaniu w sprawie wydania decyzji z zakresu ochrony środowiska lub przyjęcia projektu polityki, strategii, planu lub programu, w tym dotyczących gospodarki odpadami, w przypadkach określonych w ustawie — Prawo ochrony środowiska,
- zasadę, że decyzja wydana z naruszeniem przepisów dotyczących ochrony środowiska jest nieważna,
- zasadę, że podmioty korzystające ze środowiska oraz organy ochrony środowiska są zobowiązane do stosowania metodyk referencyjnych, jeżeli metodyki takie zostały określone na podstawie ustaw, przy czym jeżeli na podstawie ustaw wprowadzono

obowiązek korzystania z metodyki referencyjnej, dopuszczalne jest stosowanie innej metodyki pod warunkiem udowodnienia pełnej równoważności uzyskiwanych wyników.

W ustawie o odpadach (nowelizacja Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r., Dz.U.175, poz.1458) sformułowano następujące zasady:

Kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstawanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić, tak aby:

1. zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,
2. zapewniać zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk, jeżeli nie udało się zapobiec powstaniu odpadów,
3. zapewniać zgodne z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwianie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec lub których nie udało się poddać odzyskowi.

Odpady, które nie mogą być poddane odzyskowi lub unieszkodliwiane w miejscu ich powstawania, powinny być, uwzględniając najlepszą dostępną technikę lub technologię przekazywane do najbliższej położonych miejsc, w których mogą być poddane odzyskowi lub unieszkodliwieniu. Zabrania się odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza instalacjami lub urządzeniami spełniającymi określone wymagania. Przepisu nie stosuje się do osób fizycznych prowadzących kompostowanie na potrzeby własne. W tych przypadkach dopuszcza się spalanie pozostałości roślinnych we własnym zakresie.

Odpady powinny być zbierane w sposób selektywny. Podmiot prowadzący działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych jest zobowiązany do selektywnego odbierania odpadów oraz ograniczania ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania. Zakazane jest także mieszanie odpadów niebezpiecznych różnych rodzajów oraz mieszania odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne.

Unieszkodliwianiu poddawane mogą być tylko te odpady, z których uprzednio wysegregowano odpady nadające się do odzysku.

W prawodawstwie zostały sformułowane szczegółowe zasady postępowania z niektórymi rodzajami odpadów (rozdział 5 ustawy o odpadach, ustawa o opakowaniach i odpadach opakowaniowych, „ustawa o opłacie produktowej”, ustawa o postępowaniu z substancjami zubożającymi warstwę ozonową, ustawa o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest), tj. z:

- PCB,
- olejami odpadowymi,
- odpadami z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów,
- bateriami i akumulatorami,
- odpadami medycznymi i weterynaryjnymi,
- komunalnymi osadami ściekowymi,
- odpadami opakowaniowymi,
- urządzeniami zawierającymi substancje zubożające warstwę ozonową,
- azbestem,
- lampami wyładowczymi,
- oponami.

Szczegółowe wymagania zostały określone w odniesieniu do budowy i eksploatacji instalacji do termicznego przekształcania odpadów oraz składowania odpadów (rozdział 6 i 7 ustawy o odpadach — w powiązaniu z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym i ustawą — Prawo budowlane). W ustawie o odpadach zawarto wymaganie, aby stworzyć i utrzymać w kraju

zintegrowaną i wystarczającą sieć instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie Środowiska. Zasady obowiązujące w zakresie międzynarodowego obrotu odpadami są określone w rozdziale 8 ustawy o odpadach — w szczególności w zakresie zezwoleń. W prawodawstwie określono system wymaganych decyzji administracyjnych w zakresie gospodarki odpadami. W zakresie wytwarzania odpadów (art. 17 ustawy o odpadach) wymagane jest posiadanie przez wytwórcę odpadów jednej z następujących decyzji administracyjnych:

- pozwolenia zintegrowanego,
- pozwolenia na wytwarzanie odpadów,
- decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi (zwanej dalej „decyzją zatwierdzającą program”) lub złożenie informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami (zwanej dalej „informacją”), przy czym pozwolenia (art. 180 ustawy — Prawo ochrony środowiska) są wydawane wyłącznie w związku z eksploatacją instalacji.

Przepisy te nie są stosowane do odpadów komunalnych, odpadów z wypadków, odpadów powstałych w wyniku klęsk żywiołowych oraz odpadów powstałych w wyniku poważnej awarii przemysłowej.

Zgodnie z art. 25 ustawy o odpadach wytwórca odpadów może zlecić wykonanie obowiązku gospodarowania odpadami innemu posiadaczowi odpadów. Posiadacz odpadów może je przekazywać wyłącznie podmiotom, które uzyskały zezwolenia właściwego organu na prowadzenie działalności w zakresie gospodarki odpadami chyba, że działalność taka nie wymaga uzyskania zezwolenia. Jeżeli posiadacz odpadów, w tym wytwórca odpadów, przekazuje odpady następnemu posiadaczowi odpadów, który ma zezwolenie właściwego organu na prowadzenie działalności w zakresie gospodarowania tymi odpadami, odpowiedzialność za działania objęte tym zezwoleniem przenosi się na tego następnego posiadacza odpadów.

Podstawowymi decyzjami w zakresie gospodarowania odpadami (poza odpadami komunalnymi) są:

- pozwolenie zintegrowane, jeśli odzysk lub unieszkodliwianie odpadów odbywają się w instalacji, na której prowadzenie jest wymagane to pozwolenie,
- zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów,
- zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów.

W ustawie o odpadach wprowadzono generalną zasadę, że wydawana jest jedna decyzja obejmująca wszystkie rodzaje działalności w zakresie gospodarki odpadami. W przypadku, więc gdy wytwórca odpadów prowadzi jednocześnie działalność w zakresie gospodarowania odpadami, jest on zwolniony z obowiązku uzyskiwania odrębnego zezwolenia na prowadzenie tej działalności, jeśli posiada pozwolenie na wytwarzanie odpadów lub decyzję zatwierdzającą program gospodarki odpadami niebezpiecznymi z tym, że we wniosku o wydanie tych decyzji, jak i w samych decyzjach muszą być uwzględnione wymagania stawiane zezwoleniom na prowadzenie działalności w zakresie gospodarowania odpadami (art. 31). Natomiast posiadacz odpadów, który łącznie prowadzi działalność w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów oraz zbierania lub transportu odpadów, jest zwolniony z obowiązku uzyskania odrębnego zezwolenia na prowadzenia działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów. W tym przypadku jednak zarówno wniosek, jak i zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, musi uwzględniać wymagania stawiane zezwoleniu na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów (art. 32). Posiadacze odpadów, w przypadkach określonych w ustawie o odpadach, zostali zobowiązani do prowadzenia ewidencji odpadów i przekazywania zbiorczych zestawień danych marszałkowi województwa. Wymagania w

zakresie sprawozdawczości zawiera również ustawa o opakowaniach i odpadach opakowaniowych — w odniesieniu do producentów opakowań, importerów i eksporterów opakowań oraz „ustawa o opłacie produktowej” — w odniesieniu do pakujących produkty w opakowania oraz producentów i importerów niektórych wybranych produktów. Prawodawstwo wprowadza następujące instrumenty finansowo-ekonomiczne:

- opłatę za korzystanie ze środowiska („zwykła” i podwyższona),
- administracyjną karę pieniężną,
- zróżnicowane stawki podatków i innych danin publicznych służące celom ochrony środowiska,
- opłatę produktową,
- opłatę depozytową,
- kaucję.

1.4. Gospodarka odpadami w świetle polityki ekologicznej państwa

Gospodarka odpadowa traktowana jest jako odrębna dziedzina ochrony środowiska. Działania w ochronie środowiska przed zagrożeniami powodowanymi przez odpady rozpoczynają się od zapobiegania powstawaniu odpadów, redukcji ich ilości oraz zamiany odpadów bardziej szkodliwych na mniej groźne. Zagospodarowanie odpadów stanowi znaczącą gałąź przemysłu, obejmującą szereg technologii odzysku i unieszkodliwiania. Pierwszą zasadą gospodarki odpadowej pozostaje wciąż zapobieganie ich powstawaniu. Wyraża się to dążeniem do stosowania niskoodpadowych technologii produkcji, czystszych w odniesieniu do środowiska oraz zapewniających produkcyjne wykorzystanie wszystkich składników przerabianych surowców. Odpady powstające jako produkty uboczne są cechą procesu technologicznego, ale właściwością najlepszych technologii jest mała ilość produktów ubocznych.

W skali kraju obserwuje się stały wzrost ilości odpadów komunalnych. Powstają one w ilości bliskiej 300 kg na mieszkańca w ciągu roku, co stanowi około połowy ilości przypadającej na 1 mieszkańca w najbogatszych krajach Unii Europejskiej. Różnica ta wskazuje na wielkość zagrożenia i potrzeby rozwoju gospodarowania tymi odpadami, przede wszystkim jednak na konieczność podejmowania działań zapobiegawczych, redukujących ilość odpadów w gospodarstwach domowych. Pierwsze kroki w tym kierunku stanowią ustawy wprowadzające obowiązek odzysku (w tym recykling) odpadów opakowaniowych, a także pobieranie opłat produktowych, w przypadku nie spełniania przez podmioty gospodarcze ustalonych wymagań w zakresie poziomów recyklingu niektórych odpadów.

Za priorytetowe cele w zakresie gospodarowania odpadami uznano:

- pełne wprowadzenie w życie regulacji prawnych zawartych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach oraz rozporządzeniach wykonawczych do tej ustawy, zgodnie z przyjętym harmonogramem,
- ratyfikację konwencji międzynarodowych dotyczących gospodarki odpadowej oraz dostosowanie do wymagań tych konwencji prawodawstwa krajowego,
- zwiększenie poziomu odzysku (w tym recykling) odpadów przemysłowych poprzez odpowiednią politykę podatkową i system opłat za korzystanie ze środowiska,
- stworzenie podstaw dla nowoczesnego gospodarowania odpadami komunalnymi, zapewniającej wzrost odzysku zmniejszającego ich masę unieszkodliwianą przez składowanie co najmniej o 30% do 2006 roku i o 75% do roku 2010 (w stosunku do roku 2000),
- zbudowanie - w perspektywie 2010 r - krajowego systemu unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych.

Najpilniejsze zadania o charakterze priorytetowym, które w ramach realizacji wyżej

wymienionych celów wyliczone są poniżej.

- zakończenie wdrażania przepisów prawa w zakresie gospodarki odpadami, zmienionego w latach 2001-2002 w ramach harmonizacji z prawem Unii Europejskiej, poprzez uruchomienie systemów ewidencji i kontroli odpadów oraz opracowanie i podjęcie realizacji krajowego i wojewódzkich planów gospodarki odpadami (2003r., opracowanie krajowego planu gospodarki odpadami – 2002 r.);
- opracowanie i rozpoczęcie realizacji programów unieszkodliwiania odpadów szczególnie niebezpiecznych, objętych przepisami Konwencji Sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (2004r.);
- opracowanie i realizację krajowego i regionalnych planów zintegrowanego gospodarowania odpadami niebezpiecznymi, obejmującego sieć magazynów, w tym szczególnie magazynów odpadów powypadkowych, oraz sieć instalacji do unieszkodliwiania (2006r.);
- utworzenie, lub powołanie w ramach już istniejących instytucji, ośrodka informacji BAT/BREF o procesach technologicznych w zakresie przekształcania i unieszkodliwiania odpadów (2004r.);
- utworzenie systemu zakładów demontażu i przerobu (strzępienia) pojazdów wycofanych z eksploatacji, zapewniających zgodny z wymaganiami dyrektywy Unii Europejskiej 2000/53/WE poziom recyklingu odpadów oraz ponownego użycia wybranych części.

1.5. Cele i zadania gminnego planu gospodarki odpadami

Plany gospodarki odpadami opracowywane są w celu osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej państwa oraz realizacji opisanych wcześniej zasad oraz stworzenia w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Gminny plan gospodarki odpadami (GPGO), obejmujący wszystkie rodzaje odpadów komunalnych, w szczególności odpady komunalne ulegające biodegradacji, odpady opakowaniowe oraz odpady niebezpieczne zawarte w odpadach komunalnych, określa:

1. aktualny stan gospodarki odpadami, w tym:
 - a) rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów
 - b) rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku
 - c) rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania
 - d) istniejące systemy zbierania odpadów
 - e) rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobową instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów
 - f) wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów
 - g) identyfikację problemów w zakresie gospodarowania odpadami,
 uwzględniające podstawowe informacje charakteryzujące z punktu widzenia gospodarki odpadami obszar, dla którego jest sporządzany plan gospodarki odpadami, a w szczególności położenie geograficzne, sytuację demograficzną, sytuację gospodarczą oraz warunki glebowe, hydrogeologiczne i hydrologiczne, mogące mieć wpływ na lokalizację instalacji gospodarki odpadami.
2. prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, w tym również wynikające ze zmian demograficznych i gospodarczych
3. cele w zakresie gospodarki odpadami z podaniem terminów ich osiągnięcia
4. działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, w tym:
 - a) działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów

- b) działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko
 - c) działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów
 - d) działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów
5. rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację
 6. sposoby finansowania, w tym instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów, z uwzględnieniem harmonogramu uruchamiania środków finansowych i ich źródeł
 7. system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów pozwalający na określenie sposobu oraz stopnia realizacji celów i zadań zdefiniowanych w planie gospodarki odpadami, z uwzględnieniem ich jakości i ilości.

GPGO powinien być zgodny z powiatowym planem gospodarki odpadami (PPGO).

PGO podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata. Projekt GPGO podlega zaopiniowaniu przez zarząd województwa, zarząd powiatu oraz właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej.

Pierwsze sprawozdanie z realizacji GPGO obejmuje okres od dnia uchwalenia pierwszego GPGO do 31 grudnia 2006 r. Sprawozdanie z realizacji organ wykonawczy gminy przedkłada radzie gminy i zarządowi powiatu w terminie do 31 marca po upływie okresu sprawozdawczego.

2. PODSTAWOWE INFORMACJE CHARAKTERYZUJĄCE OBSZAR GMINY RĄBINO

2.1. Charakterystyka społeczno-gospodarcza gminy Rąbino

Gmina Rąbino położona jest w województwie zachodniopomorskim w powiecie świdwińskim. Od strony południowo – zachodniej graniczy z gminą Świdwin, od zachodu z gminą Sławoborze. Granice północną wyznacza gmina Białogard (powiat białogardzki). Natomiast na pozostałym obszarze graniczy z gminą Połczyn Zdrój.

Rys. 1. Powiat świdwiński

Gminna sieć osadnicza składa się z 15 sołectw. Pod względem obszarowym gmina plasuje się na średnim poziomie wśród gmin wiejskich województwa zachodniopomorskiego. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 180 km². Zamieszkuje ją nieco ponad 4200 osób stanowi to około 0,24% liczby ludności województwa zachodniopomorskiego oraz około 8% liczby ludności powiatu świdwińskiego. Gmina należy do gmin wiejskich o niskim poziomie zaludnienia – poniżej 24 osoby/km².

Tabela nr 2.1. Powierzchnia gminy Rąbino

Wyszczególnienie	2004r.	%
Powierzchnia ogółem	18.000 ha	100
Użytki rolne	10.102 ha	56,13
W tym:		
- grunty orne	8.972 ha	49,85
- łąki	464 ha	2,58
- pastwiska	633 ha	3,52
- sady	33 ha	0,18

Lasy	6.695 ha	37,19
Pozostałe grunty (pod zabudowaniami, podwórze, drogi, nieużytki)	1.203 ha	6,68

Źródło: Dane UG wg stanu na dzień 31.XII.2004r.

Jak wynika z tabeli 1 powierzchnię gminy w 56,13 % (10102 ha) stanowią użytki rolne, w tym 49,85 % (8972 ha) to grunty orne, a 6,1 % (1097 ha) to użytki zielone. Pozostałe grunty (pod zabudowaniami, podwórze, drogi, nieużytki) stanowią 6,68 % (1203 ha) powierzchni gminy. 37,19 % (6695 ha) stanowią lasy i grunty leśne.

Tabela nr 2.2. Liczba ludności gminy Rąbino (stan na koniec 03.2006 r. wg ewidencji UG)

L.p.	Miejscowość	Liczba ludności	Liczba ludności
1	Dąbrowa Białogardzka	244	256
	Polakowo	12	
2	Niebórz	1	402
	Nielep	368	
	Dołganów	33	
3	Kłodzino	135	135
4	Głodzino	115	484
	Jezierzyce	212	
	Lipie	157	
5	Paszęcin	220	407
	Modrzewiec	187	
6	Rola	56	56
7	Gąsków	70	70
8	Kołatka	10	1106
	Liskowo	41	
	Rąbino	1053	
	Racimierz	2	
9	Rąbinko	139	143
	Zbytki	4	
10	Biała Góra	178	178
11	Świerznica	93	93
12	Dąbrówka	18	230
	Batyń	212	
13	Biernów	131	131
14	Gręzino	22	340
	Rzecino	318	
15	Stare Ludzicko	180	180
	SUMA	4217	4217

Obecnie gminę zamieszkuje 4217 mieszkańców skupionych w 15 sołectwach. Przeważa budownictwo jednorodzinne i zagrodowe. W kilku miejscowościach znajdują się także budynki wielorodzinne. W sumie jest ich 83 (wg PPGO).

- Dąbrowa Białostocka – 6
- Jezierzyce – 3
- Paszęcin – 1
- Modrzewiec – Dom Pomocy Społecznej

- Rąbino – ok. 350 osób zamieszkuje w budynkach wielorodzinnych (Spółdzielnia KLON, Dom Nauczyciela)

Gmina należy do jednostek administracyjnych o niskiej liczbie ludności przypadającej na 1 km², wynoszącej 23,45 mieszkańców. W ciągu ostatnich lat notowany jest niewielki, lecz stały ubytek liczby ludności, zamieszkującej teren gminy. Według prognoz proces ten będzie utrzymywać się.

Tabela nr 2.3. Rozwój ludności w gminie Rąbino w latach 2002-2006

Lp	Rok	Liczba ludności
1	2002	4235
2	2003	4195
3	2004	4221
4	2006	4217

Na terenie gminy Rąbino zarejestrowanych jest 139 podmiotów gospodarczych. W większości zakładane podmioty mają formę osoby cywilnej prowadzącej działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji prowadzonej przez Wójta Gminy. 13 podmiotów działa na podstawie wpisu do Krajowego rejestru Sądowego.

W branży handel dominują drobne sklepy spożywczo-przemysłowe. Na terenie gminy funkcjonuje również jedna apteka.

Na terenie gminy działają także podmioty, które zajmują się produkcją wyrobów z drewna – głównie palety.

Do najmocniejszych stron gminy należy rolnictwo. Sektor prywatny reprezentowany jest przez 291 gospodarstw rolnych w różnych przedziałach obszarowych. Gospodarstwa o małej powierzchni od 1 ha do 2 ha stanowią 30,24 % gospodarstw rolnych. Drugą, co do wielkości grupę stanowią gospodarstwa o powierzchni od 2 ha do 5 ha (23,71%). Na terenie gminy jest 66 (22,68%) gospodarstw rolnych o wielkości powyżej 15 ha.

Średnia wielkość gospodarstwa z dzierżawionymi gruntami Skarbu Państwa wynosi 16,20 ha użytków rolnych. Ponadto działalnością rolniczą zajmują się spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, które swoją siedzibę mają na terenie lub poza terenem gminy (8 spółek).

Na terenie gminy występuje przewaga gleb średnio dobrych.

Ze względu na znaczne obszary lasów, większe znaczenie gospodarcze na terenie gminy Rąbino mogłoby mieć leśnictwo. Ze względu na niewielką liczbę podmiotów gospodarczych przerabiających drewno, większość surowca przekazywana jest poza teren gminy. Z uwagi na wysoki udział lasów w ogólnej powierzchni gminy, istnieją możliwości wykorzystania surowca i rozwoju przemysłu drzewnego. Ogromne możliwości rozciągają się również przed kompleksowym zagospodarowaniem płodów runa leśnego- grzyby, jagody, zioła i inne- od sieci punktów skupu do zakładów przechowywujących i przetwarzających te surowce.

Brak rozwiniętego przemysłu stwarza warunki do rozwoju różnych form turystyki, elementem dodatkowym są walory kulturowe, do których zaliczyć należy dawne dworki wkomponowane w parki krajobrazowe oraz inne zabytki architektoniczne podkreślające piękno terenów gminy.

Mieszkańcy gminy mają dobry dostęp do opieki zdrowotnej. Praktycznie wszyscy mieszkańcy objęci są podstawową opieką medyczną. Na terenie gminy Rąbino usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym także usługi stomatologiczne, świadczy Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rąbinie. Ponadto pacjenci mają dostęp do poradni specjalistycznych, w ramach NFZ, w Połczynie Zdroju, Białogardzie, Świdwinie i Koszalinie. Na terenie gminy działa jedna apteka. Obsługa szpitalna oraz pogotowia ratunkowego prowadzona jest przez ZOZ w Połczynie Zdroju.

Na terenie gminy działają trzy jednostki OSP: Batyniu, Białej Górze i Rąbinie. Jednostka w Rąbinie należy do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

W gminie funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Modrzewiu dla 90 pensjonariuszy.

Sieć placówek oświatowych na terenie gminy tworzą:

- Zespół Szkół w Rąbinie,
- Szkoła Podstawowa w Nielepie,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Rzecinie,
- Gminne Przedszkole w Rąbinie.

Łącznie do szkół na terenie gminy w roku szkolnym 2004/2005 uczęszczało 503 uczniów.

Od 2004 r. na terenie gminy funkcjonuje Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Lipiu. Działalność Ośrodka polega na prowadzeniu edukacji ekologicznej dla dzieci i młodzieży w ramach „zielonych szkół” oraz warsztatów i szkoleń dla dorosłych. Ośrodek dysponuje bazą noclegową dla 38 osób.

Zadania własne gminy w zakresie krzewienia i upowszechniania kultury realizuje Zakład Budżetowy Oświaty i Kultury w Rąbinie, w strukturze którego funkcjonuje Dom Kultury w Rąbinie oraz Biblioteka Publiczna w Rąbinie i jej Filia w Nielepie.

2.2. Charakterystyka fizyczno-geograficzna gminy

Pod względem fizyczno-geograficznym wg J.Kondrackiego, gmina Rąbino położona jest w obrębie prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego (31):

Tabela nr 2.4. Położenie gminy

prowincja	Niż Środkowoeuropejski (31)	
	<i>Część północna gminy</i>	<i>Część południowa i centralna gminy</i>
podprowincja	Pobrzeża Południowobałtyckie (313)	Pojezierza Południowobałtyckie (314)
makroregion	Pobrzeże Koszalińskie (313.4)	Pojezierze Zachodniopomorskie (314.4)
mezoregion	Równina Białogardzka (313.42)	Wysoczyzna Łobeska (314.44)

Obszar gminy położony jest w północno-wschodniej części jednostki tektonicznej wału pomorskiego. Osady podłoża mezozoicznego (jura dolna i środkowa) zalegają 50 m ppt i przykryte są osadami trzeciorzędowymi. Miąższość utworów czwartorzędowych jest bardzo zmienna i wynosi od blisko 200 m w strefie wału morenowego Białego Zdroju (wzniesienie do ponad 170 m npm), do 100-200 m w centralnej i południowej części gminy, do zaledwie 30-40 m w północno-wschodniej części gminy. W profilu osadów czwartorzędowych przeważają gliny zwałowe występujące w 3-4 poziomach rozdzielonych osadami wodnolodowcowymi o stosunkowo małej miąższości. Gmina pod względem geomorfologicznym stanowi wysoczyznę moreny dennej przechodzącą w północnej części w równinę sandrową. Rzeźba terenu jest bardzo młoda i urozmaicona, co związane jest z

przebiegiem procesów deglacji na linii sotatniego zlodowacenia. W wyniku późnoglacialnej erozyjno-akumulacyjnej działalności wód roztopowych oraz akumulacyjnej (moreny, kemy, ozy) i erozyjnej (rynny) działalności lądolodu ukształtowała się powierzchnia o wysokich walorach krajobrazowych. Na terenie gminy wyróżnić można 5 interesujących obiektów geomorfologicznych:

- wał ozowy (oz kłodziński)
- czołowomorenowe wzniesienie Białego Zdroju
- czołowomorenowe wzniesienie zwane Wzgórzem Ślemień
- dolina Mogilicy
- kem głodziński i krawędź wysoczyzny morenowej w rejonie Głodzina i Zbytków.

Obszar gminy cechuje się znaczną lesistością, lasy zajmują 37,19% powierzchni całego obszaru gminy. Są to głównie lasy państwowe, będące w zarządzie Nadleśnictw: Białogard, Świdwin i Połczyn Zdrój. Występują one w zwartych kompleksach, skoncentrowane głównie w północnej, zachodniej i centralnej części gminy. Ekosystemy leśne reprezentowane są przez kilkanaście siedliskowych typów lasów. W strukturze siedliskowej dominują siedliska świeże, reprezentowane głównie przez lasy mieszane świeże i lasy świeże oraz bory mieszane świeże i bory świeże. Zdecydowanie mniejsza powierzchnię zajmują siedliska lasów wilgotnych. Lasy na obszarze gminy mają funkcję gospodarczą, z wyjątkiem lasów w dolinie rzeki Mogilicy, które posiadają status lasów wodochronnych. W odniesieniu do lasów ochronnych, wszelka działalność gospodarcza musi być podporządkowana kryteriom ochrony, według których nadrzędną funkcją lasu jest pełnienie roli ekologiczno-społecznej.

Przydatność lasów gminy, z punktu widzenia atrakcyjności krajobrazu, odporności na penetrację turystyczną oraz dostępności do zagospodarowania rekreacyjnego jest zróżnicowana. Największą odpornością na degradację, spowodowaną użytkowaniem rekreacyjnym charakteryzują się lasy mieszane świeże, lasy świeże oraz bory mieszane świeże w starszych klasach wiekowych. Lasy te występują na terenie gminy w większych kompleksach. Poza ekosystemami leśnymi, szczególną rolę odgrywają zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, przydrożne, w obniżeniach terenowych przy oczkach wodnych i bagienkach, wzdłuż cieków oraz starodrzew cmentarny i parkowy.

Obszar gminy Rąbino należy do ubogich w zasoby surowców mineralnych, do których zaliczyć można drobne dzikie wyrobiska, z których dla potrzeb lokalnych prowadzone jest wydobywanie piasków i żwirów.

Na terenie gminy znajduje się 10 złóż torfów sklasyfikowanych i zbilansowanych przez Instytut Melioracji Użytków Zielonych. Cztery z nich znajdują się na obszarze sandru Topieli w północnej części gminy, natomiast pozostałe są to niewielkie złoża wypełniające zagłębienia wytopiskowe na wysoczyźnie moreny dennej w rejonie Nielepu, Jezierzyc i Starego Ludzicka.

W zakresie środowiska przyrodniczego gmina charakteryzuje się następującymi uwarunkowaniami zewnętrznymi:

- teren gminy znajduje się na obszarze zlewni I rzędu Regi i Parsęty oraz zlewni II rzędu: Topieli, Mogilicy i Bukowej. Zlewnie Regi i Parsęty łączą korytarze ekologiczne wchodzące w skład Ekologicznych Systemów Obszarów Chronionych doliny Mogilicy oraz rynny Mogilicy – Regi (obszar NATURA 2000). Z układu zlewniowego wód powierzchniowych oraz przebiegu głównych kierunków wód podziemnych wynika, że utrzymanie w równowadze poszczególnych ekosystemów na obszarze gminy, zależy w znacznym stopniu od właściwego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej zarówno na obszarze gminy jak i na obszarze gmin sąsiednich.
- wzdłuż północnej granicy gminy (pomiędzy Gąskowem i Białą Górą) przebiega granica strefy ochrony pośredniej komunalnego ujęcia wód podziemnych dla miasta Białogard w Dębczynie.
- w bezpośrednim sąsiedztwie gminy znajduje się obszar ochrony uzdrowiskowej Połczyna Zdroju (strefa C).

- ponadto, w niewielkiej odległości od granic gminy Rąbino znajdują się: Drawski Park Krajobrazowy granica parku przebiega w odległości 5 km od pld. – wsch. części terenu gminy) oraz lotnisko wojskowe w Świdwinie (1-2 km od pld. – zach. granicy gminy).

Gmina Rąbino znajduje się w podregionie pomorskim, pomorsko-kujawskiego regionu hydrogeologicznego. Główny poziom użytkowy występuje w obrębie osadów czwartorzędowych, na głębokości od kilku do 60 m. Miąższość tego poziomu użytkowego waha się w granicach 5-40 m, a wydajności eksploatacyjne w granicach 30-50 m³/h.

Jakość wód gruntowych badana była przez WIOŚ w powiecie świdwińskim tylko w Połczynie Zdroju w latach 1999-2003. Jakość utrzymuje się na poziomie Ib, czyli są to wody o wysokiej jakości.

Na terenie powiatu brak głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w ośrodku porowym w piętrze czwartorzędowym.

3. OPIS AKTUALNEGO STANU GOSPODARKI ODPADAMI

3.1. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku i unieszkodliwiania w ramach istniejącego systemu zbierania odpadów komunalnych

3.1.1. Rodzaj i ilość odpadów komunalnych powstających na terenie gminy Rąbino

W sektorze komunalnym można wyróżnić strumienie powstających odpadów takie jak:

- odpady organiczne pochodzenia roślinnego i pochodzenia zwierzęcego,
- papier i tektura,
- tworzywa sztuczne,
- materiały tekstylne,
- szkło,
- metale,
- odpady mineralne,

Ponadto należy tu wymienić odpady wielkogabarytowe, drobną frakcję popiołową (pochodzącą ze spalania paliw stałych, w piecach domowych), odpady budowlane (odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych) oraz odpady niebezpieczne wytwarzane w grupie domowych odpadów komunalnych.

Ilości poszczególnych składników w odpadach komunalnych zależy od: regionu kraju, charakteru miejscowości, rodzaju budynków mieszkalnych, ich wyposażenia w instalacje ogrzewania i gazu, typu zabudowy oraz stopnia zamożności mieszkańców.

W PPGO produkcja odpadów komunalnych w powiecie została oszacowana na poziomie 205 kg/mieszkańca/rok dla terenów miejskich i 165 kg/mieszkańca/rok dla terenów wiejskich.

Bilans odpadów został opracowany także przez stronę duńską, która współfinansuje (grant DANCEE) zadania polegające na ujednoliceniu rozwiązań gospodarki odpadami dla wszystkich gmin powiatu świnińskiego. Zadania te będą omówione szerzej w dalszej części opracowania. Bilans odpadów powstających na terenie gminy Rąbino przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 3.1. Bilans odpadów w gminie Rąbino w roku 2006

	2006 r.
Ilości odpadów i frakcje	kg/rok
Stałe odpady komunalne	
gospodarstwa domowe - wieś	478 222
z handlu	84 341
Razem na rok	562 563
Odpady wielkogabarytowe	126 426
Odpady ogrodowe	126 426
Odpady niebezpieczne	11 603
Razem na rok	827 018

Mieszkańcy Gminy mają podpisane umowy z firmami świadczącymi usługi usuwania i unieszkodliwiania odpadów. Na terenie gminy działają 3 firmy:

- PHU „EKO-FIUK” z Połczyna Zdroju
- REMONDIS SANITECH Poznań Sp. z o.o.
- Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Świdwinie

EKO-FIUK

Zgodnie z informacją otrzymaną z firmy firma EKO-FIUK obsługuje ona około 95% terenu gminy Rąbino. W roku 2005 wywoziła od mieszkańców, firm i instytucji 710 Mg niesegregowanych odpadów komunalnych. Mieszkańcy wyposażeni są w nieodpłatne pojemniki o różnej pojemności zgodnie ze zgłoszonym zapotrzebowaniem.

Tabela nr 3.2. Obsługa mieszkańców gminy Rąbino - wywóz odpadów (wg informacji firmy EKO-FIUK)

typ zabudowy	liczba mieszkańców objętych obsługą/liczba umów	% mieszkańców objętych obsługą	użytkowane pojemniki	częstotliwość wywozu
zabudowa zwarta i wielorodzinna	około 800/6	~90	MGB 120 l MGB 240l PA 1100l	1x tydzień 1x 2 tygodnie
jednorodzinna i zagrodowa razem	około 1800/450	~53	MGB 120 l MGB 240l PA 1100l	1x tydzień 1x 2 tygodnie 1x 4 tygodnie
Gmina	2600	~70		

Ogółem liczba umów zawartych na terenie gminy wynosi 480. Wszystkie odpady zmieszane wywożone są na składowisko odpadów w miejscowości Kołacz w gminie Połczyn Zdrój. Firma posiada następujące samochody:

- śmieciarki z prasą i bębnowe firmy MAN, MERCEDES i VOLVO
- samochody bramowe do wywozu kontenerów i odpadów budowlanych firmy STAR
- samochód do wywozu odpadów segregowanych firmy MERCEDES i VOLVO.

REMONDIS-Barwice

Druga firma REMONDIS działa w mniejszym zakresie na terenie gminy, w następujących miejscowościach:

- Dąbrowa Białostocka – 20 umów
- Nielep – 1 umowa
- Gładzino – 14 umów
- Jezierzycy – 7 umów
- Lipie – 10 umów
- Paszęcino – 15 umów
- Rąbino – 11 umów
- Świerznica – 2 umowy
- Rzęcino – 5 umów
- Stare Ludzicko – 11 umów.

W sumie ma podpisanych 96 umów na zbiórkę odpadów komunalnych. Mieszkańcy wyposażeni są nieodpłatnie przez firmę w pojemniki 120 l. Wywóz odbywa się raz na 4 tygodnie.

ZUK - Świdwin

Trzecia firma ZUK w Świdwinie obsługuje tylko 3 gospodarstwa w Nielepie.

Można przyjąć, że około 80% mieszkańców gminy jest objętych zorganizowaną zbiórką niesegregowanych odpadów komunalnych.

Z danych wynika, że na terenie gminy nie występują nielegalne wysypiska odpadów.

Zbiórka selektywna odpadów opakowaniowych

Jeżeli chodzi o zbiórkę selektywną na terenie gminy Rąbino to opiera się ona o pojemniki 1,1 m³ na stłuczkę szklaną i opakowania plastikowe. Pojemniki są ogólnodostępne, rozstawione w ilości:

Tabela nr 3.3. Pojemniki do zbiórki selektywnej rozstawione na terenie gminy

miejsowość	plastik	szkło	uwagi
Biernów	1	1	
Biała Góra	1	1	
Stare Ludzicko	1		
Rzęcino	1	1	w najbliższym czasie jeszcze 1 na plastik
Świerznica	1		
Rąbino	9	1	
Rąbinko	1		
Batyń	2	1	
Głodzino	1		
Kłodzino	1		
Nielep	3	1	
Dąbrowa Białogardzka	2		
Modrzewiec	1		
Lipie	2	1	
Jezierzyce	2		
Paszęcin	0		w najbliższym czasie będzie 1 lub 2 na plastik
SUMA	29	7	

Selektywną zbiórkę tych odpadów prowadzi Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe EKO-FIUK s.c. Zakład Oczyszczania z Połczyna Zdroju. Usługa odbioru wykonywana jest: w zakresie opakowań z tworzyw sztucznych dwa razy w miesiącu – co dwa tygodnie, a w zakresie opakowań szklanych jeden raz w miesiącu. Odpady segregowane zwożone są do hali firmy w Połczynie Zdroju, gdzie są powtórnie segregowane i przygotowane do transportu do recyklerów.

Ilość odpadów opakowaniowych zebranych na terenie gminy Rąbino i przekazanych do odzysku i unieszkodliwiania przedstawiono w tabelce:

Tabela nr 3.4. Ilość zebranych odpadów opakowaniowych

Rodzaj opakowania	Ilość odpadów [kg]		Ilość odpadów przekazana do odzysku i recyklingu [kg]	
	2004	2005	2004	2005
Opakowania z tworzyw sztucznych	4700	5100	4600	4300
Opakowania ze szkła gospodarczego, poza ampułkami	32400	31200	32000	29300
Razem	37100	36300	36600	33600

Według PPGO około 25% strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych może być poddana recyklingowi. W przypadku gminy Rąbino szacunkowa wielkość nagromadzenia tego typu odpadów może kształtować się na poziomie około 140 Mg w ciągu roku.

Zbiórka odpadów ulegających biodegradacji

Obecnie brak systemu selektywnego gromadzenia tego typu odpadów na terenie gminy Rąbino. Na terenach wiejskich są one zagospodarowywane w gospodarstwach.

Jedyną formą selektywnego wydzielenia organiki jest samodzielne kompostowanie odpadów organicznych w gospodarstwach domowych. Nie można określić masy wykorzystanych w ten sposób odpadów.

Według bilansu duńskiego ilość odpadów ulegających biodegradacji wynosi szacunkowo 112424 kg/rok.

Zbiórka odpadów niebezpiecznych wydzielonych z odpadów komunalnych

Szacunkowo, przeciętny obywatel wytwarza w ciągu roku około 2 kg odpadów niebezpiecznych. Są to odpady typu:

- akumulatory
- baterie
- farby i lakiery
- farmaceutyki
- rozpuszczalniki
- świetlówki
- zużyte oleje i inne.

Pewna ilość substancji niebezpiecznych znajduje się także w odpadach wielkogabarytowych: np. złomowanym sprzęcie AGD i RTV.

Według bilansu duńskiego ilość tych odpadów z terenu całej gminy kształtuje się na poziomie 11 603 kg/rok.

Padłe zwierzęta hodowlane

W fermach powstają odpady niebezpieczne, które można sklasyfikować w dwóch podstawowych grupach. Pierwszą są odpady z hodowli o kodzie 02 01 80 – zwierzęta padłe i ubite z konieczności oraz odpadowa tkanka zwierzęca wykazująca właściwości niebezpieczne. Drugą grupę stanowią typy odpadów z diagnozowania, leczenia i profilaktyki weterynaryjnej.

Gospodarowanie odpadami pochodzącymi z ferm hodowlanych, oprócz wytwarzania, obejmuje transport, zbieranie, unieszkodliwianie i odzysk.

Zbieraniem odpadów niebezpiecznych, pochodzących z ferm hodowlanych zajmują się głównie wyspecjalizowane zakłady prowadzące unieszkodliwianie i odzysk. Na obsługiwanym przez siebie terenie prowadzą punkty zbierania odpadów, z których wahadłowo odbierane są odpady będące podstawowym surowcem do odzysku. Odpady muszą być schładzane, a okres magazynowania w miejscu zbiórki nie może przekraczać 6 godzin.

Zużyte baterie

Brak danych. Nie są wydzielane ze strumienia odpadów komunalnych.

Odpady zawierające azbest

Według posiadanej przez Gminę inwentaryzacji odpadów zawierających azbest (stan na koniec 2005 r.) problem stanowią zarówno rurociągi zbudowane z azbestocementu oraz płyty azbestocementowe tzw. eternit, wykorzystywany przede wszystkim do krycia dachów.

Tabela nr 3.5. Inwentaryzacja odpadów zawierających azbest

lp	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania	Jednostka miary	Ilość
1	Rury i załącza azbestocementowe	Dołganów	mb	1100
2	Rury i załącza azbestocementowe	Jezierzyce	mb	1000
3	Rury i załącza azbestocementowe	Nielep	mb	900
4	Rury i załącza azbestocementowe	Paszęcin	mb	1600
5	Rury i załącza azbestocementowe	Stare Ludzicko	mb	500
6	Rury i załącza azbestocementowe	Rąbino	mb	400
7	Płyty azbestocementowe płaskie	Cała gmina	m ²	7362
8	Płyty azbestocementowe faliste	Cała gmina	m ²	22088

Odpady inne niż niebezpieczne wydzielane ze strumienia odpadów komunalnych

Zużyte opony (kod 16 01 03)

Popioły i żużle (kod 10 01 01)

Metale żelazne i złom (kod 19 10 01, 19 12 01)

Gruz, zmieszane odpady gruzu (kod 17 01 02, 17 01 07)

Gleba i ziemia w tym kamienie (kod 20 02 02)

Drewno (kod 20 01 38)

Papier i tektura (kod 20 01 01, 15 01 01)

Brak danych na temat ilości tych odpadów. Nie jest prowadzona selektywna zbiórka tych odpadów.

Odpady wielkogabarytowe

Według bilansu duńskiego ilość odpadów wielkogabarytowych jest szacowana na 126 426 kg/rok.

Odpady z sektora gospodarczego

Obecnie wszystkie podmioty gospodarcze unieszkodliwiają odpady we własnym zakresie poprzez działania podmiotów do tego upoważnionych. Odpady z sektora gospodarczego i niebezpieczne są odbierane i transportowane bezpośrednio od posiadacza odpadów do unieszkodliwiania w specjalistycznych firmach działających na podstawie zezwoleń wojewodów i starostów.

3.1.2. System zbierania odpadów na terenie gminy Rąbino

W myśl Ustawy z 13.09.1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz Ustawy z 27.07.2001r. w wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw, gmina Rąbino uchwałą Rady Gminy w Rąbinie Nr XVII/89/04 z dnia 9 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Rąbino, wprowadziła w życie regulamin stanowiący podstawę prawną postępowania z odpadami komunalnymi na terenie gminy.

Uchwała określa w sposób szczegółowy wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie poszczególnych nieruchomości położonych na obszarze gminy Rąbino, rodzaje urządzeń do gromadzenia odpadów komunalnych i zasady ich rozmieszczania oraz zasady i sposoby usuwania odpadów komunalnych z nieruchomości i innych terenów użyteczności publicznej.

Każda nieruchomość powinna być wyposażona w taką ilość pojemników, która zapewni zgromadzenie w nich wszystkich odpadów. Wywóz odpadów i ścieków może być wykonywany przez gminną jednostkę organizacyjną lub jednostki posiadające zezwolenie

wójta gminy Rąbino na prowadzenie działalności w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych bądź opróżniania zbiorników bezodpływowych.

W zabudowie zagrodowej i jednorodzinnej stosowane są pojemniki 120l. W zabudowie zwartej i wielorodzinnej stosowane są pojemniki 120l, 240l i 1,1 m³, które są opróżniane 2 razy w miesiącu.

Można stwierdzić, że 80% mieszkańców gminy jest objętych zorganizowanym wywozem odpadów komunalnych. Działają na jej terenie 3 firmy posiadające zezwolenie Wójta.

Do zbiórki selektywnej odpadów opakowaniowych stosuje się zestawy ogólnodostępnych pojemników 1,1 m³ na szkło i plastiki, których jest obecnie 36 na terenie gminy. Odpady te odbierane są przez firmę PHU EKO-FIUK, która działa na podstawie zezwolenia wójta gminy Rąbino.

3.1.3. Rodzaj i rozmieszczenie oraz moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w szczególności odpadów komunalnych

Na terenie gminy Rąbino brak instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Odpady wywożone są na składowiska położone poza jej terenem, np. w miejscowości Kołacz (gmina Połczyn Zdrój), Barwice.

3.1.4. Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów

Poniżej wymieniono wszystkie firmy mające podpisane pozwolenia na usuwanie odpadów z terenu gminy Rąbino:

Tabela nr 3.6. Wykaz firm uprawnionych do świadczenia usług w zakresie usuwania odpadów komunalnych

Nazwa firmy	Siedziba firmy	Decyzja
ODPADY STAŁE		
PHU „EKO-FIUK” Zakład Oczyszczania,	ul. Świerczewskiego 2b, 78-320 Połczyn-Zdrój	Zezwolenie Wójta gminy Rąbino nr GKM 7051/6/98 z 1998 r. wydane na czas nieograniczony
Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o.	ul. Armii Krajowej 21, 78-300 Świdwin	Zezwolenie Wójta gminy Rąbino nr GKM 7062-1/1/03 z 2003 r., ważne do dnia 31 grudnia 2007 r.
REMONDIS SANITECH Poznań Sp. z o.o.	ul. Górecka 101, Poznań	Zezwolenie Wójta gminy Rąbino nr GKM 7051/1/2000 z 2000 r. wydane na czas nieokreślony (+ zmiana z dnia 06.2005 r. dotycząca nazwy firmy)
ODPADY PŁYNNE		
Usługi Wodno-Kanalizacyjne – Antoni Banaszewski	Redło 83/1, 78-320 Połczyn Zdrój	Zezwolenie Wójta gminy Rąbino nr IŚP-7050/01/2006 z

		03.2006 r. ważne do 03.2016 r. wywóz na oczyszczalnię ścieków w Połczynie
Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. (na zgłoszenie)	ul. Armii Krajowej 21, 78-300 Świdwin	Zezwolenie Wójta gminy Rąbino nr GKM 7062-1/1/03 z 2003 r., ważne do dnia 31 grudnia 2007 r.

Wszystkie decyzje zawiera *Załącznik nr 1*.

Gmina Rąbino jest udziałowcem Spółki Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami (MPGO) w Świdwinie, które buduje Zakład Gospodarki Odpadami w Wardyniu Górnym dla całego powiatu. Całkowita wartość projektu wynosi około 25 mln zł. Zadanie jest dofinansowane ze środków Duńskiej Agencji Ochrony Środowiska (ponad 10 mln zł), ZPORR (ponad 11 mln zł) oraz WFOŚiGW (5 mln zł w formie pożyczki). Wkład gminy Rąbino wyniósł 27 500 zł.

MPGO zostało utworzone 29 kwietnia 2003 r.

Budowa ZGO w Wardyniu Górnym jest zawarta w uchwalonym Planie gospodarki odpadami dla powiatu Świdwińskiego.

3.1.5. Problemy w zakresie gospodarki odpadami

Poniżej przedstawiono główne problemy gospodarki odpadami na terenie gminy, wymagające pilnego rozwiązania:

- istnienie gospodarstw, które nie mają podpisanych umów na wywóz odpadów
- systemem selektywnej zbiórki odpadów oparty tylko na pojemnikach ogólnodostępnych, których powinno być więcej, także dla puszek metalowych i makulatury
- brak zbiórki selektywnej „u źródła”
- zbyt mała kontrola ilości produkowanych, a zbieranych odpadów, co umożliwia proceder spalania odpadów w paleniskach domowych i proceder tworzenia nielegalnych składowisk
- brak rozwiązań w przypadku odpadów ulegających biodegradacji
- brak informacji o wytwarzanych odpadach niebezpiecznych powstających w gospodarstwach domowych oraz o systemie zbierania i unieszkodliwiania tych odpadów, a w szczególności przeterminowanych leków, opakowań po środkach ochrony roślin, zużytych baterii i akumulatorów, odpadów wielkogabarytowych, wraków samochodowych

Do mocnych stron systemu gospodarki odpadami można zaliczyć zorganizowanie zbiórki selektywnej odpadów opakowaniowych na terenie gminy oraz wysoki stopień obsługi w zakresie odbioru zmieszanych odpadów komunalnych.

Poza tym gmina jest członkiem MPGO, do którego należą jeszcze:

- miasta Czaplinek i Połczyn Zdrój
- gminy Czaplinek, Połczyn Zdrój, Sławoborze i Świdwin.

Zagospodarowanie odpadów z terenu gminy Rąbino będzie realizowane w ramach jednolitego systemu gospodarki odpadami. Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami

przejmie odpowiedzialność za zbiórkę, transport i unieszkodliwianie odpadów na terenie całego powiatu w momencie uruchomienia Zakładu Gospodarki Odpadami w Wardyniu Górnym (styczeń 2007 r.).

Ponadgminne rozwiązanie pozwoli na koncentrację środków finansowych inwestycyjnych oraz racjonalizację kosztów eksploatacyjnych. Pozwala zastosować najnowsze trendy w gospodarce odpadami komunalnymi spełniające wymagania UE i Polski w zakresie ochrony środowiska:

- składowanie tylko reszty śmieciowej (balastu) w warunkach całkowitego zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem gruntu oraz wód gruntowych
- wdrożenie systemu selektywnego zbioru odpadów podatnych na recykling
- minimalizacja odpadów
- unieszkodliwianie odpadów organicznych - w tym osadów ściekowych poprzez kompostowanie
- separacja odpadów niebezpiecznych.

4. PROGNOZOWANE ZMIANY W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

4.1. Prognoza zmian demograficznych na terenie gminy

Liczba ludności wykazuje tendencję malejącą z roku na rok. W związku z tym w prognozie odpadów na terenie gminy można brać pod uwagę jedynie wzrost jednostkowych wskaźników emisji odpadów, co głównie wynika z rozwoju postaw konsumpcyjnych współczesnego społeczeństwa. W perspektywie należy przyjąć taką samą liczbę ludności jak obecnie – 4217 osób.

Tabela nr 4.1. Wytwórcy odpadów w powiecie świdwińskim na dzień 31 grudnia 2000

Gmina	Placówki handlowo-usługowe, budynki użyteczności publicznej	Budynki jednorodzinne	Budynki wielorodzinne	Razem
Rąbino	164	740	83	987

Na podstawie: PPGO

4.2. Prognoza zmian w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami

Tabela nr 4.2. Prognoza powstawania odpadów (wg. DANCEE)

Ilości odpadów i frakcje	2006 kg/rok	2008 kg/rok	2012 kg/rok	2016 kg/rok
Stale odpady komunalne				
gospodarstwa domowe - wieś	478 222	487 786	527 995	571 519
z handlu	84 341	86 028	93 120	100 796
Razem na rok	562 563	573 814	621 115	672 315
w tym odpady opakowaniowe	140 641	143 453	155 279	168 078
Odpady wielkogabarytowe	126 426	128 955	139 585	151 091
Odpady ogrodowe	126 426	128 955	139 585	151 091
Odpady niebezpieczne	11 603	11 835	12 810	13 866
Ilość odpadów komunalnych w sumie	827 018	843 559	913 095	988 363
Wskaźnik wytwarzania odpadów komunalnych na mieszkańca/rok	196,1	200,0	216,5	234,4
Pozostałe odpady handlowe	399 255	407 240	440 810	477 147
Osad ściekowy	812 175	828 419	896 707	970 624
Razem na rok	2 038 448	2 079 217	2 250 611	2 436 134

Zgodnie z przedstawioną prognozą wskaźnik wytwarzania odpadów na terenie gminy Rąbino może wzrosnąć do ponad 230 kg/mieszkańca na rok w roku 2016.

Następować też będą zmiany składu morfologicznego odpadów komunalnych, które wynikać będą z następujących przesłanek:

- znacznie wzrośnie udział papieru w strukturze odpadów, co ma związek ze zmniejszeniem ilości palenisk węglowych oraz wzrostem zużycia papieru
- wzrośnie udział szkła i tworzyw sztucznych w miarę wzrostu rozwoju sieci handlowych
- zmniejszy się udział odpadów mineralnych w związku ze zmniejszeniem ilości pieców węglowych
- zwiększy się udział procentowy odpadów niebezpiecznych w postaci opakowań po zużytych środkach ochrony roślin w związku z rozwojem rolnictwa
- po początkowym okresie stagnacji nastąpi rozwój budownictwa, w szczególności prac remontowo-budowlanych, co zaowocuje wzrostem ilości odpadów poremontowych (w tym gruzu).

Zgodnie z PPGO procentowy skład morfologiczny (wagowo) odpadów komunalnych kształtuje się następująco:

- odpady ulegające biodegradacji – 33 %
- papier i tektura – 8 %
- tworzywa sztuczne – 7 %
- szkło – 6 %
- metale – 2 %
- pozostałe – 44 %.

Wyniki badania składu odpadów wskazują, że:

- około 33% odpadów komunalnych z gospodarstw domowych stanowią odpady ulegające biodegradacji
- około 25% odpadów komunalnych z gospodarstw domowych może być poddana recyklingowi
- 42% odpadów komunalnych z gospodarstw domowych nie jest podatna do recyklingu.

4.2.1. Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych

Do najważniejszych grup odpadów niebezpiecznych trafiających do strumienia odpadów komunalnych należą:

- zużyte baterie i akumulatory,
- odpady farb, tuszy, klejów i szczeliw,
- zużyte lampy fluorescencyjne i inne zawierające rtęć,
- przeterminowane leki,
- odpady olejów mineralnych i tłuszczów,
- przeterminowane środki ochrony roślin,
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające substancje niebezpieczne,
- odpady drewna zawierające substancje niebezpieczne,
- zużyte urządzenia zawierające freony,
- odpady rozpuszczalników.

Krajowy Plan zakłada konieczność stopniowego obejmowania zbiórką selektywną odpadów niebezpiecznych:

- 2006 r. - 15%
- 2010 r. - 50%
- 2015 r. - 80%

Ilość odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych zgodnie z prognozą wykonaną przez stronę duńską będzie wzrastać. W przypadku gminy Rąbino szacunkowa ilość odpadów niebezpiecznych wyniesie w kolejnych latach:

- 2008 – 11 835
- 2012 – 12 810
- 2016 – 13 866 kg.

4.2.2. Odpady zawierające azbest

W oparciu o wyniki badań prowadzonych przez różne jednostki badawcze w krajach europejskich zakłada się 30-letni okres usuwania wyrobów azbestowo-cementowych, jako okres graniczny ich bezpiecznego użytkowania w warunkach polskich. Należy spodziewać się tendencji wzrostowej w ilości odpadów zawierających azbest, w związku z sukcesywnym usuwaniem istniejących odpadów (wymiana pokryć dachowych - eternitu na terenie gminy). Obecnie gmina dokonała inwentaryzacji tych odpadów. W zakresie rurociągów AC - ich wymiana ujęta jest w ramach zintegrowanej gospodarki wodno-ściekowej w dorzeczu Parsęty.

4.2.3. Odpady ulegające biodegradacji

Do odpadów ulegających biodegradacji należą:

- odpady organiczne roślinne
- odpady organiczne zwierzęce
- odpady organiczne inne np. odpady z pielęgnacji ogródków przydomowych
- odpady zielone np. odpady powstające przy pielęgnacji ogrodów i parków
- papier i tektura

Zgodnie z nową Ustawą o odpadach przewiduje się stopniową redukcję tych odpadów w skali kraju do:

- 2010 r. – ograniczenie składowania do 75% ich masy z 1995 r.
- 2013 r. – ograniczenie składowania do 50% ich masy z 1995 r.
- 2020 r. – ograniczenie składowania do 35% ich masy z 1995 r.

Innymi słowami mówiąc, gmina musi zapewnić warunki ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko odpadów do roku 2010 o 25% w stosunku do całkowitej masy tych odpadów. W przypadku gminy Rąbino jest to szacunkowa wielkość wynosząca obecnie 112 Mg rocznie, a w przyszłości ponad 150 Mg rocznie.

4.2.4. Odpady wielkogabarytowe

Odpady wielkogabarytowe to odpady z gospodarstw domowych, które ze względu na duże rozmiary, uniemożliwiające zbieranie ich do standardowych pojemników na odpady, wymagają specjalnych sposobów zbiórki. Do takich odpadów należą: stare meble, zużyty sprzęt gospodarstwa domowego, opakowania przestrzenne. Wraz ze wzrostem konsumpcji i rosnącym poziomem życia ilość odpadów wielkogabarytowych rośnie.

Odpady wielkogabarytowe są źródłem surowców wtórnych, ale również źródłem substancji i materiałów uznanych za niebezpieczne (gazy szlachetne, rtęć, oleje sprężarkowe), które przed procesem unieszkodliwiania należy oddzielić.

KPGO zakłada konieczność stopniowego obejmowania zbiórką selektywną tych odpadów:

- 2006 r. – 20%
- 2010 r. – 50%
- 2015 r. – 70%.

Ilość odpadów wielkogabarytowych w odpadach komunalnych będzie rosła na skutek organizacji systemu zbiórki odpadów wielkogabarytowych te odpady, które dotychczas były zagospodarowywane we własnym zakresie przez mieszkańców będą trafiać do systemu zbiórki. Z terenu gminy Rąbino prognozuje się wzrost do około 150 Mg rocznie.

4.2.5. Odpady budowlane

Do odpadów budowlanych wchodzących w strumień odpadów komunalnych należą głównie:

- odpady materiałów i elementów budowlanych – gruz betonowy, ceglany, ceramiczny,
- odpady drewna, szkła i tworzyw sztucznych,
- odpady asfaltów, smoł i produktów smołowych – pokrycia dachowe,
- złomy metaliczne,
- gleba i grunt z wykopów, kamienie i żwir,
- odpady materiałów izolacyjnych.

KPGO zakłada następujący rozwój selektywnej zbiórki odpadów budowlanych:

- 2006 r. – 20%
- 2010 r. – 50%
- 2015 r. – 70%.

Podobnie jak w przypadku odpadów wielkogabarytowych ilość powstających rocznie odpadów budowlanych w odpadach komunalnych wzrośnie. Zakładany w prognozie wzrost jest związany z planowaną organizacją zbiórki tych odpadów i przewidywanym wzrostem liczby inwestycji budowlanych w nadchodzących latach.

5. CELE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

Zadania samorządu terytorialnego w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi zgodnie z Ustawą o odpadach są następujące:

Do obowiązkowych zadań własnych gminy należy:

1. zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych
2. zapewnianie warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, aby było możliwe:

- ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji
- wydzielanie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych
- osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych

Przedsiębiorca wprowadzający na terytorium kraju produkty w opakowaniach (opakowania z tworzyw sztucznych, z aluminium, ze stali, z papieru i tektury, ze szkła gospodarczego, poza ampułkami, opakowania z materiałów naturalnych) jest obowiązany osiągnąć:

- a. do 31 grudnia 2007 r. co najmniej 50% poziom odzysku odpadów opakowaniowych łącznie dla wszystkich rodzajów opakowań, w których wprowadził produkty
 - b. do 31 grudnia 2014 r. co najmniej 60% poziom odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych dla wszystkich rodzajów opakowań.
3. zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami lub przedsiębiorcami instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych
 4. zapewnienie warunków ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania:
 - a) do 31 grudnia 2010 r. – do nie więcej niż 75% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji
 - b) do 31 grudnia 2013 r. – do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji
 - c) do 31 grudnia 2020 r. – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Zgodnie z PPGO założono procentowe wartości odzysku dla specyficznych strumieni odpadów komunalnych:

Tabela nr 5.1. Procentowe wartości odzysku odpadów komunalnych

Rodzaj odpadów	2006 r.	2010 r.	2015 r.
Odpady wielkogabarytowe – zbiórka selektywna, odzysk i unieszkodliwianie	20%	50%	70%
Odpady z remontów i rozbiórki – zbiórka selektywna, odzysk i unieszkodliwianie	20%	50%	70%
Odpady niebezpieczne – zbiórka selektywna i unieszkodliwianie	15%	50%	80%

Jednym z celów głównych strategii rozwoju powiatu świdwińskiego jest zachowanie i ochrona walorów środowiska naturalnego powiatu świdwińskiego. Składają się na niego następujące cele pośrednie i operacyjne:

CELE POŚREDNIE

CELE OPERACYJNE

Podniesienie poziomu świadomości ekologicznej społeczeństwa	• wdrażanie systemu edukacji ekologicznej • proekologiczne działania ośrodka edukacji ekologicznej w Lipiu
Dążenie do racjonalnej gospodarki odpadami	• stworzenie systemu selektywnego zbioru odpadów komunalnych opartego na wielokrotnym wykorzystaniu surowców wtórnych • rozpoczęcie działalności międzygminnego, zakładu kompleksowego zagospodarowania odpadów (składowisko reszty śmieciowej, sortownia odpadów oraz kompostownia odpadów organicznych, rozwiązujące m.in. problem z narastającą ilością powstających osadów ściekowych; możliwość wykorzystania kompostu w rolnictwie, ogrodnictwie i szkółkarstwie) • likwidacja nielegalnych składowisk odpadów i dzikich wysypisk • likwidacja mogilników • rekultywacja nieeksploatowanych wysypisk

Obecny stan gospodarki odpadami w Powiecie Świdwińskim jest niewystarczający. Istniejące składowiska odpadów w większości nie spełniają wymogów ochrony środowiska, a pozostały czas eksploatacji dobiega końca. W większości przypadków, odpady niebezpieczne, powstające w gospodarstwach domowych trafiają do wspólnego strumienia odpadów komunalnych, kierowanych na składowiska podobnie jest z odpadami komunalnymi zdolnymi do recyklingu oraz ulegającymi biodegradacji. Stan ten powoduje narastające zagrożenie zanieczyszczeniem środowiska terenów o szczególnych walorach przyrodniczych i turystycznych powiatu świdwińskiego. Narastającym problemem na terenach gmin jest niekontrolowane składowanie odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych (lasy, wyrobiska po żwirach, nieużytki rolne, pola, łąki) co powoduje zagrożenie skażeniem gruntu wód powierzchniowych i podziemnych obszarów.

Ponadgminne rozwiązanie (Wardyn Górny) pozwoli na koncentrację środków finansowych inwestycyjnych oraz racjonalizację kosztów eksploatacyjnych. Pozwoli zastosować najnowsze trendy w gospodarce odpadami komunalnymi spełniające wymagania UE i Polski w zakresie ochrony środowiska:

- składowanie tylko reszty śmieciowej (balastu) w warunkach całkowitego zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem gruntu oraz wód gruntowych
- wdrożenie systemu selektywnego zbioru odpadów podatnych na recykling
- minimalizacja odpadów
- unieszkodliwianie odpadów organicznych - w tym osadów ściekowych poprzez kompostowanie,
- separację odpadów niebezpiecznych.

Odzysk surowców odpadowych, zmniejszenie ilości deponowanych obecnie na składowiskach osadów ściekowych i odpadów organicznych, wyodrębnienie i zabezpieczenie odpadów niebezpiecznych przyczyni się do wzrostu walorów turystycznych, środowiskowych i przyrodniczych całego powiatu, co z kolei wpłynie na rozwój agroturystyki, działalności pozarolniczej oraz rolnictwa pro-ekologicznego, bezpośrednio dając szansę zatrudnienia osób z byłych terenów popegeerowskich.

Inwestycja wpłynie na ograniczenie liczby dzikich, nielegalnych składowisk odpadów, rozwój sektora gospodarki odpadami w zakresie recyklingu, unieszkodliwiania, przeróbki, selektywnej zbiórki odpadów, współpracy międzygminnej. Realizacja projektu wpłynie także na wzrost atrakcyjności gospodarczej.

Należy stwierdzić, że wszystkie planowane i realizowane zadania mają przyczynić się do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego regionu poprzez rozwiązywanie problemów infrastrukturalnych oraz stwarzanie możliwości rozwoju gospodarczego i w tym turystycznego.

6. DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY SYTUACJI W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI NA TERENIE GMINY RĄBINO

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o odpadach gmina jest odpowiedzialna za: objęcie wszystkich mieszkańców systemem odbierania odpadów w celu uniknięcia powstawania „dzikich składowisk odpadów” oraz zjawiska „podrzucania odpadów”, funkcjonowanie systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów, funkcjonowania instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych oraz ograniczenie ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji.

Realizacja tych zadań odbywać się będzie głównie poprzez właściwe przygotowanie i uchwalenie planu gospodarki odpadami a następnie dostosowanie do niego regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, określenie wymagań dla podmiotów zajmujących się odbieraniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, prowadzenie ewidencji umów na odbieranie odpadów komunalnych oraz prowadzenie kontroli i egzekwowanie prawa. Część zadań będzie przypisana Międzygminnemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Odpadami (MPGO).

Gminy są zwolnione z obowiązku zagospodarowania odpadów, za które odpowiedzialni są przedsiębiorcy na podstawie odrębnych przepisów, w tym Ustawy z 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej i Ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, która dotyczy odpadów opakowaniowych i odpadów poużytkowych, w tym baterii i akumulatorów, sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

6.1. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów

Zapobieganie powstawaniu odpadów to wszelkie działania podejmowane przed wytworzeniem odpadu lub przed jego przejściem przez służby komunalne, które pozwalają na:

- zmniejszenie ilościowo strumienia odpadów, które wymagają usunięcia,
- zmniejszenie uciążliwości odpadów jako takich oraz ich przeróbki,
- ułatwienie usuwania (odzysk, unieszkodliwianie) odpadów, a w szczególności wykorzystanie pozostałości procesowych.

Działania ujęte w ustawie o odpadach

Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów zapisane są w Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001r o odpadach wraz z później
(...)

Art. 5

Kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstawanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić, tak aby:

- zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania
- zapewniać zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk, jeżeli nie udało się zapobiec powstawaniu odpadów
- zapewniać zgodne z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwianie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec lub których nie udało się poddać odzyskowi

Art. 6

Wytwórca odpadów jest obowiązany do stosowania takich sposobów produkcji lub form usług oraz surowców i materiałów, które zapobiegają powstawaniu odpadów lub pozwalają utrzymać na możliwie najniższym poziomie ich ilość, a także ograniczają negatywne oddziaływanie na środowisko lub zagrożenie życia lub zdrowia ludzi

Art. 7

- Posiadacz odpadów jest obowiązany do postępowania z odpadami w sposób zgodny z zasadami gospodarowania odpadami, wymaganiami ochrony środowiska oraz planami gospodarki odpadami
- Posiadacz odpadów jest obowiązany w pierwszej kolejności do poddania ich odzyskowi, a jeżeli z przyczyn technologicznych jest on niemożliwy lub nie jest uzasadniony z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych, to odpady te należy unieszkodliwiać w sposób zgodny z wymaganiami ochrony środowiska oraz planami gospodarki odpadami
- Odpady, których nie udało się poddać odzyskowi, powinny być tak unieszkodliwiane, aby składowane były wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe z przyczyn technologicznych lub nieuzasadnione z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych
- Ministrowie właściwi do spraw gospodarki, zdrowia, rolnictwa, administracji publicznej, w zakresie swoich kompetencji, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska mogą określić, w drodze rozporządzeń, szczegółowy sposób postępowania z niektórymi rodzajami odpadów, kierując się potrzebą stworzenia schematów postępowania z tymi odpadami przez ich posiadaczy

(...)

Art. 9

- Odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi lub unieszkodliwiane w miejscu ich powstawania
- Odpady, które nie mogą być poddane odzyskowi lub unieszkodliwiane w miejscu ich powstawania, powinny być, uwzględniając najlepszą dostępną technikę lub technologię, o której mowa w art. 143 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, przekazywane do najbliższej położonych miejsc, w których mogą być poddane odzyskowi lub unieszkodliwione.
- Niesegregowane odpady komunalne, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz komunalne osady ściekowe powinny być poddane odzyskowi lub unieszkodliwieniu na obszarze tego województwa, na którym zostały wytworzone, w instalacjach spełniających wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii, lub w miejscach najbliższej położonych miejsca ich wytworzenia.

(...)

Art. 10

- Odpady powinny być zbierane w sposób selektywny.
- Podmiot prowadzący działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych jest obowiązany do selektywnego odbierania odpadów oraz ograniczania ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska

(...)

Art.13

- Dopuszcza się spalanie zgromadzonych pozostałości roślinnych poza instalacjami i urządzeniami, jeżeli na terenie gminy nie jest prowadzone selektywne zbieranie lub odbieranie odpadów ulegających biodegradacji, a ich spalanie nie naruszy odrębnych przepisów.

Działania ujęte w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami (KPGO)

- Ścisłe przestrzeganie uznanej hierarchii działań w gospodarowaniu odpadami – zapobieganie powstawaniu odpadów, ponowne wykorzystywanie i odzyskiwanie materiałów oraz energii, przekształcanie fizykochemiczne, termiczne lub biologiczne, unieszkodliwianie poprzez obróbkę termiczną i bezpieczne składowanie – służyć będzie zarówno zmniejszeniu rozmiaru problemu odpadów, jak i oszczędności energii oraz surowców.
- Przeciwdziałanie i minimalizacja produkcji odpadów jest priorytetem w hierarchii polityki odpadowej Unii Europejskiej, jako najbardziej pożądana opcja postępowania z odpadami.
- W celu zachęty mieszkańców do redukowania ilości produkowanych odpadów zastosować można szereg metod i działań, obejmujących między innymi:
 - edukację społeczną, prowadzoną w celu zachęcania społeczeństwa do ograniczania wytwarzanych odpadów,
 - spełnienie obowiązków określonych w przepisach,
 - zastosowanie instrumentów finansowych w celu zachęcania wytwórców do ograniczania ilości odpadów,
 - zachętę do kompostowania frakcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w tzw. kompostownikach.

Posłużenie się kombinacją powyższych działań może przynieść zamierzone skutki w postaci wyższych wskaźników zbiórki.

Zgodnie z zasadą przeciwdziałania powstawaniu odpadów opakowaniowych władze publiczne preferują opakowania wielokrotnego użycia w przypadkach uzasadnionych ekologicznie i ekonomicznie oraz z zachowaniem wymagań bezpieczeństwa oraz higieny. Zamierzają dopingować producentów do rozszerzenia stosowania takich opakowań przez wprowadzanie odpowiednich instrumentów ekonomicznych (np. wprowadzanie systemu depozytowego na opakowania jednorazowego użycia do napojów itp.).

Działania wynikające z Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. z późniejszymi zmianami

Ustawa określa zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości dotyczące utrzymania porządku i czystości. Rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego inspektora sanitarnego, uchwałą regulamin utrzymania i porządku na terenie gminy, który jest aktem prawa miejscowego. Regulamin ten określa zasady dotyczące wymagań w zakresie, m.in.:

- prowadzenia we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych, odpadów niebezpiecznych, odpadów wielkogabarytowych i odpadów z remontów (...)
- rodzaju i minimalnej pojemności urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych (...)
- częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych ulegających biodegradacji dopuszczonych do składowania na składowiskach odpadów (...)

Rada gminy ma dostosować regulamin do gminnego planu gospodarki odpadami w terminie nie dłuższym niż 3 m-ce od daty uchwalenia tego planu.

W Ustawie mówi się także o tym, że przedsiębiorca ubiegający się o zezwolenie na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, obejmujące niesegregowane odpady komunalne, jest obowiązany również do odbierania wszystkich selektywnie zbieranych rodzajów odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów z remontów. Przedsiębiorca, który odbiera odpady komunalne, przed przekazaniem ich do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania wskazanych w zezwoleniu, może prowadzić sortowanie lub kompostowanie tych odpadów w instalacjach, do których posiada tytuł

prawny.

Działania kształtujące postawy konsumentów

W celu zachęty konsumentów do redukowania ilości produkowanych odpadów stosować należy edukację społeczną:

- w systemie nauczania, począwszy od zajęć w szkołach podstawowych
- za pomocą środków masowego przekazu (lokalna prasa, radio i telewizja)
- za pomocą ulotek, akcji plakatowej itp

Działania mające na celu kreowanie proekologicznych postaw konsumentów powinny mieć charakter informacyjno-edukacyjny. Poza przekazywaniem treści edukacyjnych (np. jak zmniejszyć ilość odpadów) należy informować m.in. o ilości zebranych odpadów niebezpiecznych, miejscach i sposobach zbiórki selektywnej odpadów, terminów odbioru, oznakowań umieszczanych na opakowaniach.

W ramach prowadzonej edukacji należy zachęcać konsumentów do kupowania towarów w opakowaniach wielokrotnego użytku oraz w opakowaniach ulegających biodegradacji, jak również do rezygnacji z przedmiotów jednorazowego użytku oraz wykorzystywania mniej toksycznych produktów (np. farb i lakierów) itp.

6.2. Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko

Działaniem zmierzającym do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko jest budowa Zakładu Gospodarki Odpadami w miejscowości Wardyń Górny gm. Połczyn Zdrój, składającego się z:

- sortowni,
- kwatery reszty śmieciowej (balastu),
- kompostowni,
- stacji recyklingu

oraz stworzenie jednolitego systemu gospodarki odpadami.

Poprzez właściwą gospodarkę odpadami nastąpi ograniczenie ilości zanieczyszczeń przedostających się do gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych, co w rezultacie spowoduje poprawę stanu środowiska naturalnego. Odpady komunalne z gospodarstw domowych będą wywożone oddzielnie, w celu wysegregowania i wykorzystania większej części składników podatnych do recyklingu oraz utrzymania właściwych standardów postępowania z odpadami, np. osobnej zbiórki odpadów niebezpiecznych. Dla powyższego celu gminy wprowadzą następujący sposób postępowania z odpadami:

- odpady ulegające biodegradacji (frakcja "mokra" będą zbierane oddzielnie w większych ośrodkach, miastach), na terenach wiejskich będą zagospodarowywane w własnym zakresie
- papier, karton, szkło, plastik i inne materiały podatne do recyklingu zostaną zebrane w celu recyklingu, a następnie segregowane w sortowni odpadów,
- reszta śmieciowa (balast) deponowana będzie w kwaterze reszty śmieciowej.
- gminy wprowadzą system zbiórki odpadów wielkogabarytowych (np. punkty zbiorcze), gdzie będzie można oddać odpady komunalne, materiały do recyklingu, odpady wielkogabarytowe i niebezpieczne,

- powstanie centralny punkt w zakładzie w Wardyniu Górnym przygotowany do odbierania odpadów wielkogabarytowych, jak odpady elektryczne i elektroniczne, lodówki i inne urządzenia zawierające freon (CFC), odpady budowlane i rozbiórkowe, odpady ogrodowe,
- wprowadzona zostanie osobna zbiórka baterii. W systemie zbiórki wprowadzi się obowiązek odbierania zużytych baterii przez sklepy prowadzące sprzedaż baterii,
- odpady ogrodowe z gospodarstw domowych na obszarach wiejskich będą kompostowane na miejscu,
- w miastach i większych miejscowościach odpady ogrodowe będą zbierane oddzielnie i przekazywane do kompostowni w Zakładzie Gospodarki Odpadami w Wardyniu Górnym,
- odpady budowlane i rozbiórkowe zostaną wydzielone i ponownie wykorzystane,
- odpady organiczne z przemysłu leśnego zostaną w całości poddane recyklingowi, przez kompostowanie lub wykorzystane do ogrzewania,
- zużyte opony zostaną rozdrobnione przed składowaniem, zaś w latach następnych wszystkie zużyte opony będą wykorzystywane w odpowiednich zakładach,
- całość osadu ściekowego, wraz z osadem z szamb będzie unieszkodliwiana w procesie kompostowania w kompostowni w Wardyniu Górnym.

Realizowany projekt obejmuje powiat świdwiński, miasta i gminy tego powiatu oraz miasto i gminę Czaplinek z powiatu drawskiego. W/w samorządy są założycielami i udziałowcami Międzygminnego Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. Podmiotami bezpośrednio odpowiedzialnymi za realizację projektu jest powiat Świdwin oraz MPGO Sp. z o.o. w Świdwinie jako podmiot realizujący cel programu. Program wdrażany jest z finansową pomocą Duńskiej Agencji Ochrony Środowiska (DEPA) – grant z DANCEE (Duńska Współpraca na Rzecz Środowiska w Europie Środkowej i Wschodniej).

6.2.1. Działania w celu wdrażania selektywnej zbiórki odpadów

W celu ulepszenia selektywnej zbiórki odpadów gmina zdyscyplinuje wszystkie firmy obsługujące jej teren do wprowadzenia tej usługi u swoich klientów oraz będzie prowadzić akcję promocyjną selekcji odpadów. Gmina będzie prowadzić ewidencję umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających.

W celu zapewnienia realizacji w/w zadań dotyczących selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, oraz osiągnięcia założonych limitów odzysku surowców, powinno się przeprowadzać zbiórkę poprzez niżej podane systemy:

Zbiórka selektywna "u źródła"

Jest to najskuteczniejsza, a zarazem najtrudniejsza forma selektywnej zbiórki odpadów tj. indywidualna zbiórka na każdej posesji. Zaletą tej formy jest otrzymanie czystych, jednorodnych odpadów, natomiast wadą - duża liczba zbiorników lub worków foliowych i rozbudowany system transportu. Selekcja "u źródła" jest formą elastyczną, umożliwiającą stopniowe dochodzenie do coraz bardziej precyzyjnego selekcjonowania. W rozwiązaniu tym stosować można system worków oraz dwupojemnikowy, trójpojemnikowy i wielopojemnikowy system kontenerów. W trakcie podejmowania działań krótkookresowych można wybrać jeden z w/w sposobów jako przejściowy lub docelowy.

Pojemniki ustawione w sąsiedztwie - samoobsługowe punkty zdawcze (SPZ)

Jest to najprostszy system polegający na ustawieniu w wybranych, newralgicznych punktach gminy specjalnych pojemników odpowiednio oznakowanych na selektywną zbiórkę odpadów użytkowych. System został już wdrożony na terenie gminy. Przyjmuje się, że każdy punkt tego systemu powinien mieć zasięg nie większy niż 200 m.

Obecnie na terenie gminy powyższym sposobem odzyskuje się szkło i plastik.

Wykorzystanie tego systemu powinno mieć miejsce przede wszystkim przy budynkach użyteczności publicznej i placówkach oświatowych i handlowych

Zgodnie z PPGO punkty takie powstaną w małych miejscowościach oraz na obszarach wiejskich, jak najbliższej gospodarstw domowych. Do zbiórki szkła, metali i butelek plastikowych.

Bardzo ważnym działaniem może być zorganizowanie zbiórki selektywnej papieru i tektury na terenach instytucji użyteczności publicznej (w budynku Urzędu Gminy) i w szkołach. W obiektach administracji papier jest głównym składnikiem zawartości koszy na odpady, co ułatwia zbiórkę w sensie technicznym. Podobnie w szkołach będących największymi producentami makulatury powinny być ustawione pojemniki na makulaturę. Takie działania mają przeważnie znaczenie edukacyjne i uświadamiające.

Punkt pozyskiwania odpadów (PPO)

Będą to miejsca ogrodzone, strzeżone, wyposażone w szereg kontenerów oraz pojemników i obsługujące znaczny teren. Do punktów tych mieszkańcy mogą przynosić - dowozić, przeważnie bezpłatnie, różnego rodzaju odpady z gospodarstw domowych. Takie punkty są ważnymi centrami odzysku surowców wtórnych, umożliwiające odbiór znacznie większej gamy surowców niż system "kontener w sąsiedztwie".

Zgodnie z PPGO punkt pozyskiwania odpadów będzie działał dla następujących frakcji odpadów:

Papier i tektura	Odpady do składowania (np. odpady zawierające PCW, kamienie, itp.)
Metale, sprzęt AGD	Odpady ogrodowe
Butelki plastikowe	Odpady budowlane i rozbiórkowe
Szkło	Odpady zawierające CFC (np. zamrażarki, lodówki)
Odpady elektryczne i elektroniczne	Odpady niebezpieczne (specjalne zabezpieczenia chroniące pracowników i środowisko)
Odzież	Odpady zawierające azbest

6.2.2. Działania w celu prawidłowego postępowania z odpadami problemowymi

Odpady budowlane

Zbiórką i transportem odpadów budowlanych z miejsc ich powstawania zajmować się mogą :

1. Wytwórcy tych odpadów - firmy budowlane, rozbiórkowe, osoby prywatne prowadzące prace remontowe.
2. Firmy zajmujące się zbiórką odpadów – gmina zadba o wprowadzenie przez firmy obsługujące teren gminy, usługi odbioru i transportu odpadów budowlanych „na telefon” w miarę potrzeb.

W ramach edukacji ekologicznej gmina powinna informować mieszkańców, aby już na placu budowy składowali w oddzielnych miejscach (pojemnikach) posegregowane odpady budowlane. Pozwoli to na selektywne wywożenie ich do zakładu odzysku i unieszkodliwiania lub na składowisko, co wpłynie na obniżenie kosztu tej usługi.

Odpady tekstylne

Podstawową metodą pozyskiwania odpadów tekstylnych jest zbiórka do specjalnych pojemników. Prowadzona jest ona z reguły odrębnie od systemów selektywnej zbiórki odpadów organizowanych przez gminy lub przedsiębiorstwa gospodarki komunalnej.

W ramach skutecznej selektywnej zbiórki proponuje się w trakcie trwania masowej imprezy kulturalnej organizować punkt, do którego mieszkańcy w zamian za tzw. „nagrody” będą oddawać odpady tekstylne.

Ponadto na terenie urzędu gminy może być ustawiony pojemnik do zbierania zużytej, czystej odzieży, o czym będą na bieżąco informowani mieszkańcy gminy. Część zebranych „odpadów” może być przekazana biednym mieszkańcom gminy oraz n.p. Caritas, reszta zostanie usunięta przez firmę „odpadową”.

Odpady wielkogabarytowe

W zakresie zbiórki odpadów wielkogabarytowych można stosować następujące rozwiązania:

1. Okresowy odbiór bezpośrednio od właścicieli przez firmy „odpadowe”, poprzedzony akcją informacyjną np. 2-4 razy do roku oraz stworzenie warunków do zamówienia takiej usługi indywidualnie jako „usługa na telefon”.
2. Dostarczanie sprzętu do PPO przez właścicieli własnym transportem.
3. Bezpośredni odbiór przez producenta (dotyczy przede wszystkim zbiórki sprzętu elektronicznego i sprzętów gospodarstwa domowego). Ta forma pozyskiwania odpadów wielkogabarytowych upraszcza system zbiórki odpadów i ich usuwania. Odpady te nie zasilają ogólnego strumienia odpadów komunalnych.

Zebrane odpady wielkogabarytowe będą demontowane na stanowiskach znajdujących się na terenie PPO. Wydzielone surowce wtórne (głównie metale) będą sprzedawane, natomiast odpady niebezpieczne (baterie, akumulatory małogabarytowe, kondensatory, instalacje zawierające oleje i freony) będą kierowane do unieszkodliwiania.

Pozyskiwanie komunalnych osadów ściekowych

Komunalne osady ściekowe z uwagi na dużą zawartość składników biogenych są odpadami ulegającymi biodegradacji, których nie powinno się deponować na składowiskach lecz

wykorzystywać rolniczo, ale nie bezpośrednio do gleby. Osady ściekowe powstające na oczyszczalniach ścieków powinny być, zgodnie z PPGO, wykorzystywane do wytwarzania kompostu wspólnie z innymi odpadami organicznymi, jak kora, trociny, zrębki.

W gospodarstwach nie podłączonych do sieci kanalizacyjnej należy zapewnić, odpowiednie zbiorniki do gromadzenia ścieków. Każde gospodarstwo nie objęte systemem sieci kanalizacyjnej powinno podpisać z uprawnioną do tego typu usług firmą umowę na ich cykliczny odbiór i wywóz w miejsce do tego przeznaczone.

Gmina ma obowiązek założenia ewidencji zbiorników bezodpływowych i kontroli częstotliwości ich opróżniania. Ma też obowiązek prowadzenia ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych.

Całość osadów ściekowych wraz z osadami pochodzącymi z szamb będzie unieszkodliwiana w procesie kompostowania w centralnej kompostowni (Wardyn Górny).

6.2.3. Działania w celu prawidłowego postępowania z odpadami niebezpiecznymi

Organizacja zbiórki odpadów niebezpiecznych może odbywać się w trzech systemach:

System pojemnikowy I

Zbiórka przez sieć handlową np. apteki, sklepy fotograficzne, sklepy z farbami, olejami, itp. Władze gminy zawierają umowy z placówkami handlowymi w zakresie przyjmowania i przechowywania różnego rodzaju odpadów niebezpiecznych. Specjalny pojazd zabiera z tych placówek odpady niebezpieczne na żądanie.

Do odpowiednich pojemników rozmieszczonych w:

- różnego typu szkołach - baterie
- aptece – farmaceutyki
- placówkach sprzedaży detalicznej artykułów i sprzętu gospodarstwa domowego oraz artykułów radiowo-telewizyjnych – baterie

System pojemnikowy II

Gminne punkty zbiórki odpadów niebezpiecznych (GPZON) przyjmujące bezpłatnie odpady niebezpieczne od mieszkańców oraz odpłatnie od małych i średnich przedsiębiorstw, jako miejsca tymczasowego magazynowania.

Do pojemników znajdujących się na terenie GPZON:

- odpady niebezpieczne od mieszkańców
- opakowania po pestycydach i inne substancje chemiczne od rolników, których nie zwrócono do punktów sprzedaży
- przeterminowane środki ochrony roślin i inne substancje chemiczne, których nie zwrócono do punktów sprzedaży

System objazdowy

Regularny odbiór odpadów przez specjalny pojazd (Mobilny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych). Do tego celu stosowany może być specjalny samochód z pojemnikami objeżdżający w określone dni wyznaczony obszar (średnio cztery razy w roku).

Pojazd obsługiwać będzie obszar powiatu.

Wystawki

Niepotrzebny sprzęt RTV i AGD (zawierający odpady niebezpieczne) będzie odbierany w określone dni w określonych punktach i transportowany na składowisko, gdzie zorganizowana zostanie stacja rozbiórki odpadów wielkogabarytowych.

Odpady zawierające azbest

Ustawa z 19.06.1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest praktycznie zamknęła okres stosowania wyrobów azbestowych w Polsce. Pozostał natomiast problem sukcesywnego usuwania zużytych wyrobów w sposób nie zagrażający zdrowiu ludzi i zanieczyszczenia środowiska.

Likwidacja wyrobów azbestowych ma przebiegać w oparciu o „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terytorium Polski” opracowany przez Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej i zatwierdzony przez Radę Ministrów w maju 2002 r. Zakłada się, że w/w Program będzie realizowany przez 30 lat.

Tak ogromne i długotrwałe zadanie wymaga określonych rozwiązań organizacyjnych, prawnych i techniczno-technologicznych. Przewiduje się realizację zadań na trzech poziomach:

- centralnym – Główny Koordynator Programu
- wojewódzkim
- lokalnym – samorząd powiatu i gminy.

Podstawą do opracowania programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na szczeblu lokalnym, w pierwszej kolejności będzie dokonanie rozpoznania stopnia zużycia tych wyrobów zabudowanych na konkretnych obiektach. Wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest dopuszcza się w użytkowanych instalacjach do dnia 31 grudnia 2032 r. Właściciel, zarządca lub użytkownik miejsc, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest ma dokonać inwentaryzacji zastosowanych wyrobów, poprzez sporządzenie spisu z natury. Wynik inwentaryzacji ujmuje się w informacji, według wzorów zawartych w załącznikach do rozporządzenia. Jeden egzemplarz wysyłany jest do wojewody, drugi jest przechowywany przez rok, do czasu sporządzenia następnej informacji.

Uzyskane dane mają być gromadzone przez Samorząd gminy, a następnie przekazywane do samorządu powiatowego w celu opracowania „Programu...”, stanowiącego integralną część z programu wojewódzkiego.

Osoby fizyczne nie będące przedsiębiorcami przedkładają informację Wójtowi gminy. Informacja podlega corocznej aktualizacji w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku.

Należy szczególną uwagę zwrócić na prawidłowy opis w arkuszach obiektów publicznych, jak na przykład: drogi, place, szkoły, przedszkola, żłobki, szpitale, domy kultury i tym podobne obiekty, które będą w przyszłości mogły korzystać finansowo ze wsparcia z zewnątrz i których oczyszczenie z azbestu powinno nastąpić w pierwszej kolejności.

Samorząd gminy odpowiada za:

- sporządzenie zbiorczego wykazu obiektów zawierających azbest,
- przedkładanie wojewodzie informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska do dnia 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy, począwszy od danych za rok 2003.

Obowiązujące rozporządzenia:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2002 r. w sprawie sposobu przedkładania wojewodzie informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz.U.2002, nr 175,

- poz.1439)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywane azbest (Dz.U. 2003, nr 192, poz. 1875/76)

Odpady zawierające azbest są unieszkodliwiane tylko poprzez składowanie. Taki sposób postępowania jest zgodny z obecnymi wymaganiami prawnymi oraz środowiskowymi. Zbiórka i transport odpadów zawierających azbest jako odpadów niebezpiecznych powinna odbywać się pod szczególnym nadzorem i przeprowadzana przez uprawnione do tego jednostki oraz podlegać ewidencji.

Starosta Iwówecki posiada decyzje dla firm specjalistycznych na odbiór tego rodzaju odpadów z terenu powiatu. Powyższe firmy w zupełności zagospodarują wszystkie odpady azbestowe znajdujące się na terenie gminy. Należy jedynie stworzyć warunki, aby mieszkańcy gminy chcieli dokonać wymiany azbestowych pokryć dachowych na pokrycia bezpieczne, bezazbestowe.

Odpady z jednostek służby zdrowia i z weterynarii

Jednostki służby zdrowia (szpitale, przychodnie, laboratoria) są miejscem wytwarzania dużej ilości odpadów, z których część skażona drobnoustrojami chorobotwórczymi zagraża otoczeniu.

Do tych odpadów przywiązywana jest szczególna uwaga. Na odpady te składają się zanieczyszczone drobnoustrojami chorobotwórczymi; wszelkie opatrunki (wata, gaza opatrunki gipsowe), sprzęt jednorazowego użytku, wszelkie odpady z oddziałów zakaźnych, szczątki patologiczne, ciała zwierząt laboratoryjnych, ściółka i odchody zwierząt doświadczalnych. Drobnoustrojami zakaźnymi zanieczyszczone mogą ponadto być rękawice chirurgiczne, szkło, drobny sprzęt chirurgiczny, chemikalia, szkło laboratoryjne. Z reguły znaczna część sprzętu chirurgicznego i szkła jest odzyskiwana w szpitalach poprzez sterylizację w autoklawach.

Preferowaną metodą unieszkodliwienia omawianych odpadów jest spalanie w spalarkach pirolitycznych. W nowoczesnych instalacjach poziom emisji dioksyn i innych zanieczyszczeń nie przekracza norm unijnych.

Odpady z ferm hodowlanych

Obiekty takie jak ферmy hodowlane wprowadzają do środowiska znaczne ilości różnorodnych substancji, które mogą stanowić źródło zagrożeń dla ludzi i środowiska. Względny ochrony środowiska wymuszają więc podjęcie działań ograniczających negatywny wpływ ferm na środowisko w zakresie wytwarzanych w nich odpadów. Skala oddziaływania zależy od rodzaju i ilości hodowanych zwierząt. Wprowadzono tzw. współczynniki przeliczeniowe sztuk zwierząt na duże jednostki przeliczeniowe inwentarza – DJP (krowa – 1 sztuka to 1 DJP), kura (1 sztuka to 0,004 DJP), tuczniki (1 sztuka to 0,25 DJP) itd.

Kiedy liczba DJP przekracza 240 sztuk, to obiekt zalicza się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne. Gdy liczba zwierząt waha się od 50 do 240 sztuk DJP, to zalicza się do mogących znacząco oddziaływać na środowisko i ocena oddziaływania na środowisko może być wymagana. Do przedsięwzięć tych zalicza się także chów lub hodowlę zwierząt obcych rodzimej faunie np. strusi.

Na podstawie rozporządzenia MŚ z 26 lipca 2002 r. (Dz.U. nr 122, poz. 1055) dla ferm drobiu o wielkości powyżej 40 tys. stanowisk i trzody chlewnej większej niż 2 tys. stanowisk dla

świń o wadze ponad 30 kg i 750 dla macior wymagane jest pozwolenie zintegrowane. Bez niego prowadzenie instalacji jest zabronione.

W wyniku prowadzonej działalności hodowlanej mogą powstawać odpady „technologiczne” związane bezpośrednio z hodowlą oraz odpady związane z obsługą i infrastrukturą, w tym także zaliczane do odpadów niebezpiecznych (np. zużyte elementy oświetlenia zawierające rtęć).

W świetle obowiązujących przepisów obornik, gnojówka czy gnojowica są odpadem (kod 02 01 06) tylko wtedy gdy brak jest wskazań do ich rolniczego wykorzystania, w pozostałych przypadkach są to nawozy naturalne.

Nierolniczym przeznaczeniem odchodów zwierzęcych jest np. wykorzystanie energetyczne. Dane literaturowe podają, że z nawozu drobiowego poddanego fermentacji beztlenowej można otrzymać mieszaninę gazu składającą się z metanu i dwutlenku węgla, której wartość energetyczna wynosi ok. 20-26 MJ/m³, a poduszony ze ściółką nawóz drobiowy (pomiot) może służyć jako paliwo w lokalnych kotłowniach.

W fermach powstają także odpady niebezpieczne, które można sklasyfikować w dwóch podstawowych grupach. Pierwszą są odpady z hodowli o kodzie 02 01 80 – zwierzęta padłe i ubite z konieczności oraz odpadowa tkanka zwierzęca wykazująca właściwości niebezpieczne. Drugą grupę stanowią typy odpadów z diagnozowania, leczenia i profilaktyki weterynaryjnej.

Gospodarowanie odpadami pochodzącymi z ferm hodowlanych, oprócz wytwarzania, obejmuje transport, zbieranie, unieszkodliwianie i odzysk.

Transport odpadów z ferm hodowlanych musi spełniać dodatkowo wymagania zawarte w przepisach weterynaryjnych. Samochody muszą być wyposażone w zbiorniki samoza- i wyładowcze, posiadać urządzenia do mechanicznego załadunku kontenerów z odpadami i mechaniczny załadunek padłych zwierząt. Zezwolenia na transport nie wymagają wyłączone z ustawy o odpadach odchody zwierząt, obornik, gnojówka i gnojowica (nawóz naturalny) przeznaczone do rolniczego wykorzystania.

Zbieraniem odpadów niebezpiecznych, pochodzących z ferm hodowlanych zajmują się głównie wyspecjalizowane zakłady prowadzące unieszkodliwianie i odzysk. Na obsługiwanym przez siebie terenie prowadzą punkty zbierania odpadów, z których wahladlowo odbierane są odpady będące podstawowym surowcem do odzysku. Odpady muszą być schładzane, a okres magazynowania w miejscu zbiórki nie może przekraczać 6 godzin.

Do odpadów wysokiego ryzyka należą przede wszystkim zwłoki bydła, świń, drobiu, kóz i in. padłych bądź poddanych ubojowi nie w celu konsumpcyjnym oraz płody i zwierzęta martwo urodzone. Unieszkodliwianie powinno przebiegać w temperaturze 1330° C, przy ciśnieniu 3 barów, w zakładach zatwierdzonych przez Głównego Inspektora Weterynarii.

Wyeksploatowane pojazdy i akumulatory

Wszystkie pojazdy z terenu gminy będą przekazywane w całości do punktów odbioru (autozłomy) lub bezpośrednio do wyspecjalizowanych stacji demontażu, skąd przekazywane będą autoryzowanym przetwórcom. Obowiązek przekazania samochodu do takiej placówki spoczywa na ostatnim właścicielu samochodu, który uzyska „certyfikat zniszczenia”, jedyny dokument, uprawniający do wyrejestrowania samochodu.

Władze gminy powinny na bieżąco informować mieszkańców o obowiązkach na nich spoczywających w zakresie wraków samochodowych.

Zużyte opony będą rozdrobnione przed składowaniem, a następnych latach wszystkie będą wykorzystywane w odpowiednich zakładach.

Odpady elektryczne i elektroniczne

Odpady dostarczane będą do miejsca czasowego magazynowania przez osoby fizyczne i następnie będą przekazywane przedsiębiorcy prowadzącemu zakład przetwarzania, który posiada zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania tego rodzaju odpadów, wpisanego do rejestru prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Odpady zawierające związki freonu (cfc, hcfc)

Zgodnie z wymaganiami ustawy o odpadach, należy wprowadzić nowe systemy zbiórki i unieszkodliwiania dla określonych rodzajów odpadów, takich jak klimatyzatory urządzenia chłodnicze i zamrażające zawierające związki freonu (CFC i HCFC).

Na terenie zostanie wprowadzony dwuwariantowy system zbiórki tych odpadów:

- zbiórka od podmiotów gospodarczych - przez dystrybutorów urządzeń lub bezpośrednio od firm demontażowych;
- zbiórka od użytkowników indywidualnych - przez sklepy

Ponadto mieszkańcy będą informowani, że mogą dostarczać takie odpady nieodpłatnie do PPO oraz mogą je oddać podczas przejazdu Mobilnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych.

PCB

Należy podjąć działania dla eliminacji urządzeń zawierających PCB i bezpiecznego usuwania olejów odpadowych o zawartości powyżej 50 ppm PCB/PCT (np. oczyszczania transformatorów o zawartości powyżej 0.005% wagowych PCB). W pierwszej kolejności zinwentaryzowane zostaną urządzenia zawierające powyżej 5 litrów PCB. Do końca 2010 r. oczyszczone zostaną wszelkie urządzenia i instalacje zawierające te substancje.

Powyższe zapisy wynikają z obowiązującego prawa, a prawo to nie precyzuje jak należy tego dokonać. Usunięcie odpadów zawierający PCB, podobnie jak azbest leży w kompetencjach Urzędu Marszałkowskiego.

Władze gminy zobligują podmioty gospodarcze z terenu gminy do przeprowadzenia ewidencji odpadów zawierających związki PCB.

Aktualnie w Polsce unieszkodliwianie ciekłych odpadów z PCB można zrealizować jedynie w Zakładach ANWIL S.A. we Włocławku, które eksploatują od 1998 r. instalację odzysku chlorowodoru z odpadów chloroorganicznych oraz w Zakładach Chemicznych ROKITA S.A. w Brzegu Dolnym.

6.3. Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania

W celu zachęcenia mieszkańców do zbiórki selektywnej i zwiększenia jej efektywności wykorzystywane będą następujące działania:

1. Obowiązki określone prawem wynikające z obowiązku nałożonego na gminę przez zapisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach*. (Dz.U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz.U. Nr 132, poz. 622 z późn. zm.).
2. Wykorzystywanie przepisów lokalnych. Prawo lokalne obligujące gospodarstwa domowe i innych wytwórców odpadów może być wykorzystane do efektywnego wprowadzania selektywnej zbiórki, poprzez zalecania dotyczące sposobu zbiórki, typów worków i pojemników oraz częstotliwości ich wystawiania do zbiórki (zgodnie z w/w ustawą). Instrumenty finansowe, np. gospodarstwa odzyskujące część odpadów oszczędzają na wydatkach związanych ze zbiórką odpadów niesegregowanych (mniejszy pojemnik lub rzadszy odbiór). Inną zachętą finansową może być obniżenie opłaty za usuwanie odpadów dla gospodarstw prowadzących kompostowanie odpadów we własnym zakresie.
3. Edukacja społeczna. Prowadzenie kampanii edukacyjno – informacyjnych stanowi zasadniczą część wdrażania strategii i planów gospodarki odpadami. Jej celem jest zachęcanie „producentów” odpadów do ograniczania ilości wytwarzanych odpadów, a następnie do ich segregacji „u źródła”. Edukację najlepiej rozpoczynać od dzieci w szkole. Można tutaj zaproponować przykładowe działania edukacyjne dla szkół:
 - Zorganizowanie konkursu ekologicznego „Segreguj odpady”, który byłby skierowany do szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu gminy. Jest to forma aktywizowania dzieci i młodzieży, ale również ich rodzin i znajomych na rzecz prawidłowego gospodarowania odpadami w domu. Kołem napędowym konkursu powinna być rywalizacja pomiędzy poszczególnymi szkołami czy klasami, a efektem nagrody ufundowane przez Wójta gminy. Dodatkowym sponsorem może być np. firma recyklingowa, która będzie na bieżąco odbierała odpady i wspierała merytorycznie nauczycieli i organizatorów. Edycje konkursu można organizować rokrocznie.
 - Międzyszkolny konkurs na projekt aktywizowania społeczności lokalnych na rzecz racjonalnego gospodarowania odpadami. Projekt polega na zorganizowaniu konkursu wśród dzieci na zaprojektowanie i wdrożenie konkretnego działania z zakresu gospodarki odpadami np. w osiedlu, wsi, szkole. Mogą to być festyny, happeningi, wycieczki do zakładów unieszkodliwiających odpady
 - Projekt wdrożenia właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi, który polegać będzie na:
 - przeszkoleniu nauczycieli oraz przedstawicieli społeczności gminy w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi,
 - zorganizowaniu seminarium (lub zapewnieniu uczestnictwa) dla tych osób
 - przeprowadzeniu kampanii informacyjno-edukacyjnej przez grupę osób przeszkolonych,
 - druku i rozpowszechnianiu folderów i plakatów.

Dodatkowe materiały edukacyjne zamieszczono w *Załączniku nr 2*.

6.4. Działania zmierzające do redukcji ilości odpadów ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska

Szczególnie istotne jest właściwe zbieranie odpadów ulegających biodegradacji. Aby umożliwić selektywną zbiórkę tych odpadów, mieszkańcy muszą zbierać na bieżąco odpady organiczne oddzielnie, w osobnym worku lub pojemniku.

Utylizacja odpadów ulegających biodegradacji we własnym zakresie.

Kompostowanie odpadów organicznych jest metodą opartą na naturalnych procesach biochemicznych, zachodzących w glebie. W efekcie procesu kompostowania otrzymuje się materiał stanowiący cenny nawóz. Kompostowanie jest najbardziej ekologiczną metodą utylizacji odpadów stałych, gdyż eliminuje niekorzystne skutki, jakie mają miejsce w technologii unieszkodliwiania odpadów na składowiskach a także w technologii spalania. Warunkiem prawidłowego procesu kompostowania i uzyskania kompostu o dobrych celach użytkowych jest wstępna segregacja odpadów. Najkorzystniej, gdy odbywa się ona u źródła ich powstawania – w gospodarstwach domowych. Obecnie kompostuje się głównie odpady zielone i organiczne wydzielone z masy odpadów komunalnych.

Zgodnie z KPGO zakłada się, że **na terenach wiejskich** odpady tego typu będą kompostowane w kompostownikach przydomowych i wykorzystywane na własne potrzeby.

System pozyskiwania tego typu odpadów od ludności zamieszkującej w **zabudowie zwartej** oparty powinien być na specjalnej konstrukcji pojemnikach kompostowych, w których występuje możliwość przetwarzania odpadów. Pojemniki takie posiadają 120 lub 240 litrów pojemności i są wykonane z polietylenu wysokiej jakości. Kontenery dla tego procesu mogą być wykonane również z drewna i posiadać otwory wentylacyjne na dole i na górze.

7. SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY RĄBINO

W PPGO na podstawie oceny istniejącej sytuacji oraz zapisanych celów i działań w zakresie gospodarowania odpadami, określono następującą ogólną politykę współpracy międzygminnej w powiecie świdwskim.

- powiat i gminy współpracować będą przy wdrażaniu planu gospodarki odpadami
- powiat i gminy wspierać będą wprowadzanie systemu sortowania odpadów
- zakłada się docelowe przyjęcie jednego taryfikatora opłat za wywóz i utylizację odpadów, obowiązujący dla wszystkich gospodarstw domowych oraz przedsiębiorstw w powiecie
- działalność Międzygminnego Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami w Świdwinie; przygotowane zostaną prawne, finansowe i organizacyjne podstawy dla nowego przedsiębiorstwa; uzgodniono, że przedsiębiorstwo:
 - zorganizuje system gospodarki odpadami w powiecie Świdwińskim
 - zarządzać będzie zakładem utylizacji odpadów w Wardyniu Górnym
 - wywóz odpadów będzie otwarty dla wolnej konkurencji między przedsiębiorstwami prywatnymi i publicznymi, ubiegającymi się o kontrakty w przetargach; przetargi będą organizowane przez międzygminne przedsiębiorstwo gospodarki odpadami.

7.1. Projektowany system zbiórki odpadów

Proponowany przyszły system zbiórki odpadów na terenie powiatu świdwińskiego, a tym samym gminy Rąbino będzie działał przede wszystkim na zasadzie oddzielenia odpadów „mokrych” od „suchych”.

Podstawowe założenia są następujące:

- odpady komunalne zbierane będą w systemie “od drzwi do drzwi”,
- odpady ulegające biodegradacji zbierane będą w systemie “od drzwi do drzwi” w zabudowie zwartej, w pozostałych miejscach będą łączone ze zbiórką pozostałych odpadów komunalnych lub kompostowane na miejscu,
- odpady do recyklingu będą odbierane w sieci punktów obsługowych lub samoobsługowych (PPO, samoobsługowe punkty zdawcze),
- odpady gabarytowe będą zbierane w PPO,
- odpady niebezpieczne będą zdawane do PPO (GPZON) albo w sklepach sprzedających towary (które po użyciu stają się odpadami niebezpiecznymi).

Łatwe korzystanie z przyszłego systemu zbiórki zapewni odpowiednie oznakowanie pojemników.

Zalecany system znakowania barwami opiera się o cztery barwy, które odróżniać będą pojemniki na odpady:

- pojemniki zielone przewidziane są dla frakcji odpadów do recyklingu (np. papier/tektura, szkło, butelki plastikowe, puszki metalowe itp.),

- pojemniki brązowe przewidziane są dla odpadów ulegających biodegradacji (np. odpady kuchenne, odpady ogrodowe, odpady ulegające biodegradacji z małych przedsiębiorstw przemysłowych),
- pojemniki popielate przewidziane są dla pozostałych frakcji odpadów komunalnych,
- pojemniki czerwone przewidziane są dla odpadów niebezpiecznych.

Na każdym pojemniku dodatkowo zostanie umieszczony odpowiedni znak identyfikujący frakcje odpadów, dla których pojemnik jest przewidziany.

7.2. Zbiórka odpadów z gospodarstw domowych

7.2.1. Zbiórka zmieszanych odpadów komunalnych

Zbiórka odpadów komunalnych z gospodarstw domowych i placówek handlowo-usługowych będzie prowadzona w systemie “od drzwi do drzwi”:

Każdy dom otrzyma pojemniki 140 litrowe, które będą opróżniane co dwa tygodnie. W ten sposób uzyskane zostaną odpowiednie wielkości odpadów dla potrzeb systemu.

Mieszkania w blokach będą korzystać z minikontenerów (600–800 litrowe) opróżnianych co tydzień. Liczba i wielkość pojemników odpowiadać będzie ilości mieszkań w bloku.

Odpady komunalne z przedsiębiorstw przemysłowych zbierane będą do pojemników lub minikontenerów (140 - 800 litrów), w zależności od produkowanej masy odpadów. Odpady komunalne z przedsiębiorstw przemysłowych będą wywożone co tydzień. Każde przedsiębiorstwo będzie zobowiązane zapewnić sobie pojemnik o odpowiedniej objętości w stosunku do produkcji odpadów. W miejscach publicznych (targowiska, itp.) zorganizowane zostaną miejscowe punkty zbiórki odpadów komunalnych.

Władze powiatu/MPGO zorganizują regularny wywóz odpadów na podstawie kontraktu z firmą publiczną lub prywatną. Odpady zmieszane będą transportowane do Zakładu Gospodarki Odpadami w Wardyniu Górnym w celu zdeponowania na składowisku

3400 budynków jednorodzinnych i zagrodowych – 3400 pojemników 140l.

83 budynki wielorodzinne – 80 kontenerów

7.2.2. Zbiórka odpadów wielkogabarytowych

Odpady wielkogabarytowe będą dostarczane do PPO w Rąbinie lub bezpośrednio do MPPO w Wardyniu Górnym.

Tabela nr 7.1. Prognoza zmiany ilości odpadów wielkogabarytowych

Nazwa strumienia	Ilość powstających rocznie odpadów [Mg]			
	2006	2008	2012	2016
Odpady wielkogabarytowe	126 426	128 955	139 585	151 091
Recykling	-	25 791	69 792	105 764
Składowanie	-	103 164	69 793	45 327

Na obszarach wiejskich, SPZ może być dodatkowo wyposażony w jeden lub więcej pojemników na odpady komunalne.

W związku z tym, że papier (makulatura) z gospodarstw domowych stanowi niewielką frakcję odpadów, dlatego też nie został przewidziany dla samoobsługowych punktów zbierczych. W razie zapotrzebowania, SPZ mogą zostać dodatkowo wyposażone w pojemniki na makulaturę.

Na terenie gminy powinno funkcjonować 30 SPZ.

W Rąbinie zostanie utworzony także **punkt pozyskiwania odpadów (PPO)**. PPO przyjmować będzie następujące frakcje odpadów (po ich uprzedniej segregacji w gospodarstwie domowym):

- papier i tektura
- metale, sprzęt AGD
- butelki plastikowe
- szkło
- odpady elektryczne i elektroniczne
- odzież
- odpady do składowania (np. odpady zawierające PCW, kamienie, itp.)
- odpady ogrodowe
- odpady budowlane i rozbiórkowe
- odpady zawierające CFC (np. zamrażarki, lodówki)
- odpady niebezpieczne (specjalne zabezpieczenia chroniące pracowników i środowisko)
- odpady zawierające azbest

Będzie wyposażony w kontenery KP-7.

Każda frakcja, za wyjątkiem odpadów niebezpiecznych, będzie zbierana do otwartych lub zamykanych pojemników.

Odpady niebezpieczne zostaną wydzielone i będą gromadzone w specjalnych pojemnikach, zgodnie z wymogami zakładów je przetwarzających oraz standardami ochrony środowiska, a także zasadami BHP.

Dodatkowy PPO zostanie utworzony przy nowym składowisku w Wardyniu Górnym i będzie obsługiwać gospodarstwa domowe oraz małe przedsiębiorstwa przemysłowe.

PPO przy zakładzie w Wardyniu Górnym wyposażony zostanie w kontenery o dużej pojemności (18 – 30 m³). Składać się będzie z budynku socjalnego dla pracowników oraz z magazynów dla gromadzenia odpadów niebezpiecznych.

PPO oraz samoobsługowe punkty zbiercze będą prowadzone albo przez MPGO albo przez firmę prywatną, w ramach kontraktu.

Tabela nr 7.3. Prognoza zmiany ilości odpadów opakowaniowych

Nazwa strumienia	Ilość powstających rocznie odpadów [Mg]			
	2006	2008	2012	2016
Odpady opakowaniowe	140641	143453	155279	168078
Recykling	70 320	71726	93167	100847
Składowanie	70 321	71727	62112	67231

7.2.5. Zbiórka odpadów niebezpiecznych

Zbiórka odpadów niebezpiecznych z gospodarstw domowych będzie przebiegać w systemie dwutorowym, z wykorzystaniem PPO w miejscowości Rąbino oraz sieci punktów zdawczych w sklepach sprzedających produkty, które z definicji stają się odpadami niebezpiecznymi po ich wykorzystaniu.

Kontenery do zbiórki tych odpadów będą koloru czerwonego.

Odpady medyczne będą zdawane wyłącznie w aptekach.

Wywóz odpadów niebezpiecznych ze sklepów będzie organizowany przez powiat na zasadzie kontraktu z firmą publiczną lub prywatną.

Tabela nr 7.4. Prognoza zmiany ilości odpadów niebezpiecznych

Nazwa strumienia	Ilość powstających rocznie odpadów [Mg]			
	2006	2008	2012	2016
Odpady niebezpieczne	11 603	11 835	12 810	13 866
Recykling	-	1 775	6 405	11 093
Składowanie	-	10 060	6 405	2 773

7.2.6. Osady ściekowe

Osady powinny być kompostowane łącznie z odpadami ogrodowymi i odpadami ulegającymi biodegradacji, tworząc kompost.

Możliwe będzie kompostowanie tylko takiego osadu, który nie zawiera zanieczyszczeń metalami ciężkimi. W razie zanieczyszczenia ksenobiotykami organicznymi, ich poziom powinien być obniżony do wartości dopuszczalnych przed kompostowaniem.

Stacja kompostowania powstanie przy zakładzie utylizacji odpadów w Wardyniu Górnym.

7.3. Kampania informacyjna

W chwili rozpoczęcia wdrażania nowego systemu zbiórki i wywozu odpadów należy przeprowadzić kampanię informacyjną. Treści kampanii wynikać będą ze “strategii informacyjnej przy wprowadzaniu systemu selektywnej zbiórki odpadów z gospodarstw domowych w powiecie świdwińskim”.

- Cele kampanii informacyjnej

Głównym celem strategii informacyjnej jest nakłonienie mieszkańców powiatu świdwińskiego do segregowania i pozbywania się odpadów domowych zgodnie z planem gospodarki odpadami w powiecie świdwińskim. Wtórny cel kampanii informacyjnej będzie także nakłonienie mieszkańców do sortowania odpadów gabarytowych i niebezpiecznych.

- Grupy docelowe kampanii informacyjnej

Kampania informacyjna skierowana będzie do wszystkich mieszkańców powiatu świdwińskiego. Grupa ta wytwarza 30% wszystkich odpadów wywożonych w powiecie. Kampania informacyjna będzie również skierowana do małych przedsiębiorstw w sektorze handlu i turystyki. Wynika to z faktu, że odpady wytwarzane przez małe przedsiębiorstwa są

bardzo zbliżone składem i charakterem do odpadów z gospodarstw domowych. Ponadto, przedsiębiorstwa te rzadko są zdolne do zorganizowania własnego systemu zbiórki i wywozu odpadów.

Po drugie, kampania informacyjna będzie przykładem inspirującym pozostałe powiaty województwa zachodniopomorskiego do działania.

- Treści kampanii informacyjnej

Kampania informacyjna zawierać będzie dwa elementy główne i dwa uzupełniające:

1. Kampania informacyjna skierowana będzie do gospodarstw domowych – dorosłych i dzieci – oraz do małych przedsiębiorstw.
2. Prowadzone będą zajęcia uświadamiające w szkołach podstawowych, średnich, gimnazjach i liceach
3. Ponadto, proponuje się, by kampania informacyjna skierowana bezpośrednio do gospodarstw domowych i małych przedsiębiorstw była wspierana przez lokalne media – prasę, radio i telewizję. Kampania w mediach powinna szczegółowo wyjaśniać powody wprowadzenia nowego systemu w powiecie.

Po przeprowadzeniu kampanii należy dalej informować mieszkańców i właścicieli małych przedsiębiorstw o postępach przy wdrażaniu planu. Informowanie można prowadzić w formie ulotek, graficznej prezentacji postępów w sortowaniu w formie barometru, czy podawaniu wiadomości o planie w mediach.

Włączenie w regionalny system gospodarki odpadami

W dniu 4 października 2002 r. przedstawiciele powiatu i gmin uzgodnili ogólne zasady współpracy w zakresie gospodarki odpadami w powiecie świdwińskim. W celu wzmocnienia instytucjonalnego przedsięwzięcia, podczas warsztatów uzgodniono podjęcie szeregu działań. Niektóre z nich są wykonywane i sterowane przez Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami (MPGO), które zostało powołane i rozpoczęło działalność w listopadzie 2003 r.

MPGO odpowiada za zorganizowanie systemu gospodarki odpadami na terenie powiatu oraz odgrywa kluczową rolę w planowaniu gospodarki odpadami w powiecie świdwińskim, w imieniu samego powiatu i gmin. MPGO ma status prawny spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i działa na zasadach komercyjnych. Organizacja, personel i możliwości techniczne MPGO będą odpowiednio przygotowane do skutecznego planowania i realizowania gospodarki odpadami w powiecie świdwińskim, prowadzenia Zakładu Utylizacji Odpadów w Wardyniu Górnym oraz wykonywania innych powierzonych MPGO obowiązków.

Zakład Gospodarki Odpadami w miejscowości Wardyń Górny gm. Połczyn Zdrój, Powiat Świdwin na działce nr 117/3 o pow. 6,48 ha. składają się z następujących elementów: kwatery reszty śmieciowej (balastu), sortowni, stacji recyklingu, kompostowni odpadów organicznych w tym osadów ściekowych. Inwestycja zostanie zakończona w roku bieżącym. W styczniu 2007 planowane jest oddanie jej do eksploatacji.

I. Pierwsza kwatera reszty śmieciowej (balastu)

Zaprojektowana zgodnie z Dyrektywą UE1999/31 oraz przepisami prawa polskiego. Do składowania dopuszcza się tylko resztę śmieciową oraz odpady nie nadające się do wykorzystania. Budowane nowe składowisko wraz z obiektami pobierania odpadów,

sortowania i utylizacji, powinno zaspokoić przyszłe potrzeby w zakresie rejestracji i utylizacji wytwarzanych odpadów w powiecie.

Przy składowisku zostanie wzniesiony budynek administracyjny MPGO, który będzie posiadać powierzchnię socjalną przeznaczoną dla pracowników przedsiębiorstwa.

Odbiór odpadów odbywać się będzie przy wadze samochodowej, zaś dane o odpadach będą wprowadzane do systemu komputerowego.

Składowisko w Wardyniu Górnym przewidziane jest dla utylizacji odpadów obojętnych. Kwatera składowiska (etap pierwszy) zajmie powierzchnię około 1,3 ha i zaspokoi potrzeby w zakresie składowania odpadów przez okres 7 lat.

II. Sortownia odpadów

Rezerwa wydajności sortowni wykorzystana zostanie do segregacji (uszlachetnienia) odpadów ze zbiórki selektywnej, przewiduje się możliwość sortowania odpadów z gmin nie należących do MPGO Sp. z o.o. w Świdwinie w celu pełnego wykorzystania wydajności linii sortowniczej.

III. Stacja recyklingu

Przyjmuje surowce wtórne oraz odpady niebezpieczne, wielkogabarytowe i ogrodowe. Struktura będzie obejmować szereg dużych kontenerów na różne frakcje odpadów, ustawionych na podłożu betonowym. Prostota, uwzględnia szczególnie problem kosztów, ale też ograniczone ilości spodziewanych odpadów.

IV. Kompostownia odpadów organicznych

Kompostownia przeznaczona jest do kompostowania odpadów ogrodowych i parkowych, osadu ściekowego i frakcji organicznej, przy wykorzystaniu technologii pryzmowej.

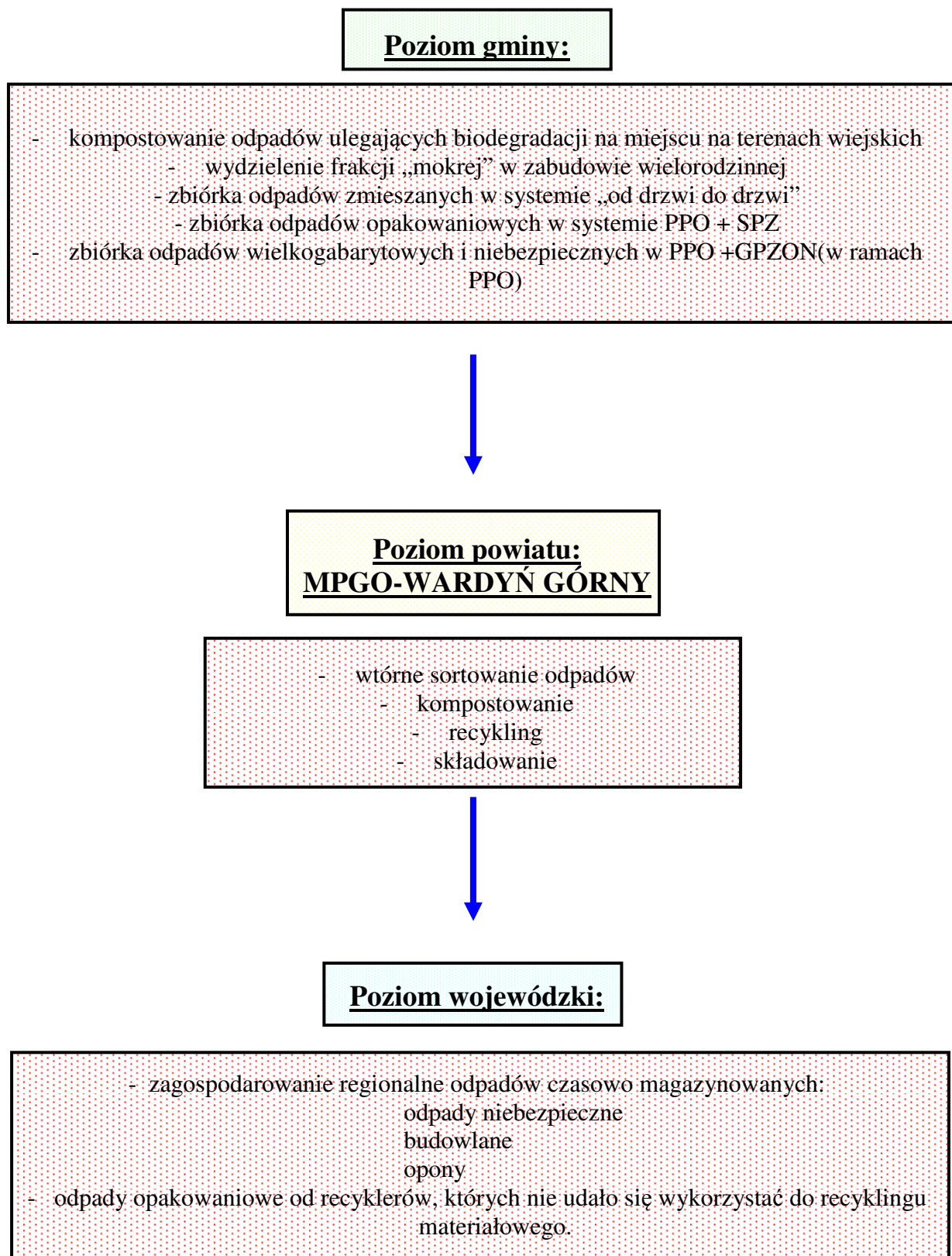
Aktualizacja Regulaminu Utrzymania Czystości i Porządku na terenie gminy Rąbino

W celu umożliwienia gminie wywiązywania się z przypisanych jej zadań została ona wyposażona w instrumenty władcze. Przepisy gminne są prawem powszechnie obowiązującym, ale tylko na terenie jednej gminy. Podejmowane uchwały cechować musi zróżnicowanie odpowiadające wszystkim wyróżnikom gminy, mającym wpływ na zakres i sposób realizacji zadań gospodarki odpadami komunalnymi. Uprawnienie w zakresie stanowienia o postępowaniu z odpadami komunalnymi przyznane zostało przepisami art. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Każda gmina może, powołując się na te przepisy, ustanawiać własne prawo obowiązujące na jej terenie, w zakresie:

- utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości
- rodzaju urządzeń przeznaczonych do gromadzenia odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, a także zasad ich rozmieszczania
- częstotliwości, zasad i sposobu usuwania odpadów komunalnych z nieruchomości oraz z innych terenów przeznaczonych do użytku publicznego.

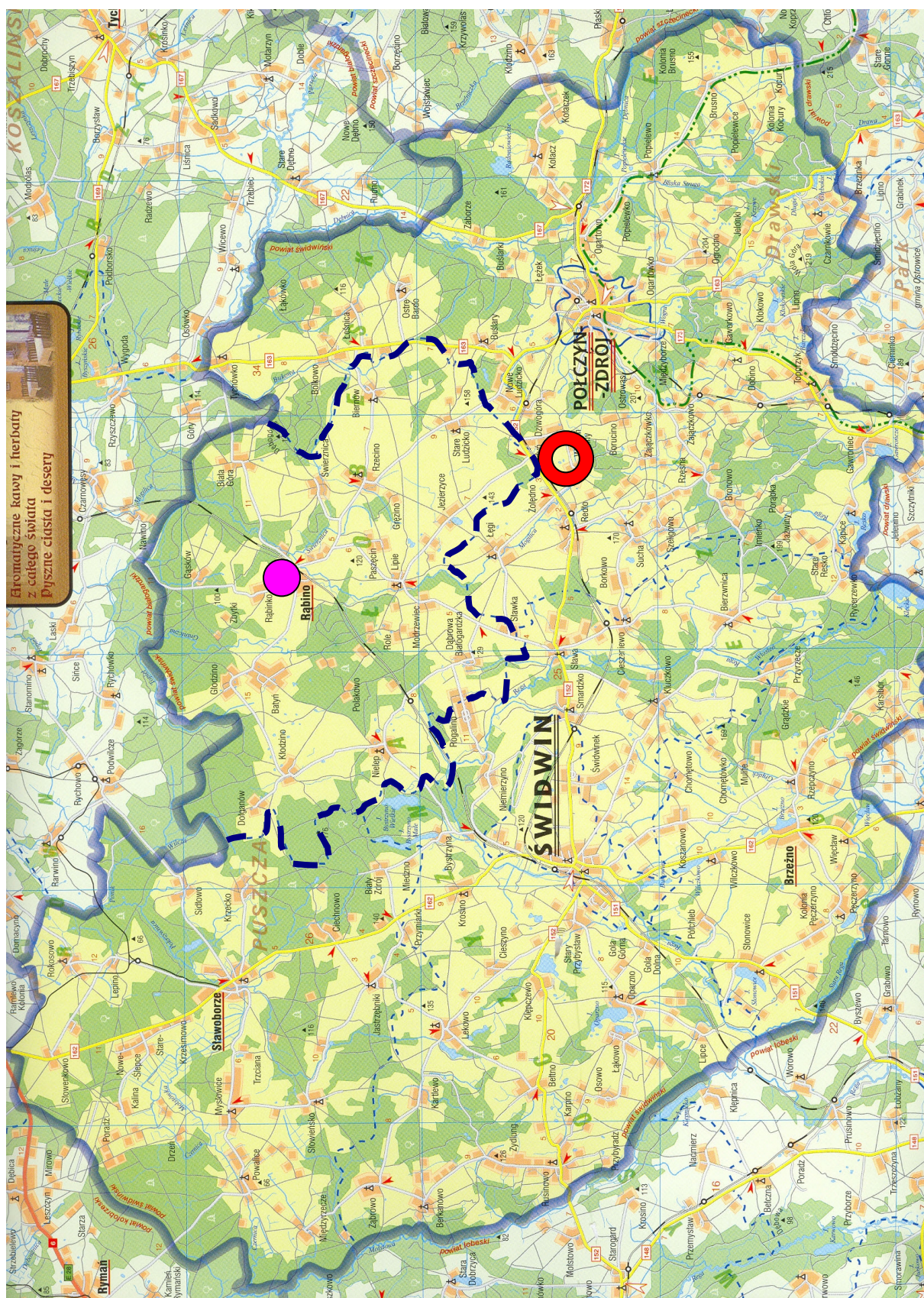
W planie powiatowym jest zapisane, że gminy i powiat uchwalą razem odpowiedni regulamin, przewidujący przekazanie niektórych obowiązków do MPGO i regulujący przyszły system gospodarki odpadami na terenie objętym działalnością MPGO.

Wzorcowy Regulamin [Załącznik nr 3](#).

Rys. 2. Schemat zagospodarowania odpadów w gminie Rąbino

Rys. 3. Powiat świdwiński – położenie ZGO w Wardyniu Górnym i PPO w Rąbinie

Poniżej przedstawiono projektowany sposób zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu gminy Rąbino w roku 2008 i 2015 w tabeli.

Tabela nr 7.5. Optymalne zagospodarowanie odpadów komunalnych [kg].

Lp.	Strumień odpadów	2008 r.			2015 r.		
		wytwo- rzone	składo- wane	odzysk	wytwo- rzone	składo- wane	odzysk
1	ul. biodegradacji	128 955	96 716*	32 239	151 091	75 545*	75 545
2	opakowaniowe	143 453	71 726	71 727	168 078	67 231	100 847
3	niebezpieczne	11 835	10 060	1 775	13 866	2 773	11 093
4	wielkogabarytowe	128 955	103 164	25 791	151 091	45 327	105 764
5	pozostałe	430 361	430 361	-	504 237	504 237	-
Razem kg		843 559	615 311	131 532	988 363	619 569	293 249

* - zagospodarowanie we własnym zakresie na terenach wiejskich

8. RODZAJ PRZEDSIĘWZIĘĆ I HARMONOGRAM ICH REALIZACJI

W oparciu o wyniki, wnioski i zalecenia zawarte w poprzednich rozdziałach opracowany został program strategiczny i plan działania w dziedzinie gospodarki odpadami na terenie gminy Rąbino, którego celem jest poprawa sytuacji w zakresie gospodarki odpadami.

Okres planistyczny obejmuje lata 2006 - 2015.

Planowanie gospodarki odpadami związane jest z długoterminowym planowaniem infrastruktury, dużymi inwestycjami oraz długimi horyzontami czasowymi procesu planowania, wynikającymi z podejmowanych działań na szczeblu międzygminnym i powiatowym (MPGO).

Plan gospodarki odpadami został przygotowany na podstawie analizy stanu istniejącego gospodarki odpadami i ujawnionych w toku prac problemów.

Długoterminowy program działań strategicznych określa następujące zagadnienia:

- modyfikację struktury organizacyjnej sektora gospodarki odpadami,
- modyfikację systemu zbierania odpadów,
- sposoby finansowania,
- mechanizmy zwrotu nakładów.

8.1. Zadania strategiczne do roku 2015

Zadania strategiczne do roku 2015 dla gminy opracowano na podstawie wytycznych zawartych w planie gospodarki odpadami opracowanym przez DANCEE, planie gospodarki odpadami dla powiatu świdwińskiego (PPGO), województwa zachodniopomorskiego, KPGO. Zestawiono je w poniższej tabeli, uwzględniając terminy realizacyjne oraz jednostki odpowiedzialne za wdrażanie.

Tabela nr 8.1. Zadania strategiczne do 2015 r. dla gminy Rąbino.

Okres realizacji	Zadanie	Jednostki podmioty realizujące
2006-2015	Prowadzenie kampanii na rzecz podniesienia społecznej świadomości w zakresie gospodarki odpadami. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące odpadów opakowaniowych, wdrożenie systemu zbierania i przetwarzania danych.	Zarząd powiatu Gmina ZMiGDP
2006-2007	Objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym wywozem odpadów	Gmina, MPGO
2007	Zorganizowanie PPO w Rąbinie	MPGO
2007	Zorganizowanie SPZ-ów	MPGO
2006-2015	Rozwój systemu zbiórki odpadów wielkogabarytowych: działania organizacyjne pozwalające na uzyskanie stopnia zbiórki odpadów wielkogabarytowych na poziomie: – 20% w 2006 r. – 50% w 2010 r. – 70% w 2015 r.	Powiat MPGO Gmina
2006-2015	Rozwój systemu zbiórki odpadów budowlanych i rozbiórkowych (gruzu): działania organizacyjne	Powiat MPGO

	pozwalające na uzyskanie stopnia zbiórki odpadów budowlanych i rozbiórkowych na poziomie: – 20% w 2006 r. – 50% w 2010 r. – 70% w 2015 r.	Gmina
2006-2015	Rozwój systemu zbiórki w celu zmniejszenia udziału odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych; działania organizacyjne pozwalające na uzyskanie stopnia zbiórki odpadów niebezpiecznych na poziomie: – 15% w 2006 r. – 50% w 2010 r. – 80% w 2015 r.	Powiat MPGO Gmina
2006-2015	Zapewnianie warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, aby było możliwe osiągnięcie założonych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych - do 31 grudnia 2007 r. co najmniej 50% poziom odzysku odpadów opakowaniowych łącznie dla wszystkich rodzajów opakowań, w których wprowadził produkty - do 31 grudnia 2014 r. co najmniej 60% poziom odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych dla wszystkich rodzajów opakowań.	Gmina MPGO Przedsiębiorcy
2006-2015	Zorganizowanie zbiórki frakcji „mokrej” odpadów w zabudowie wielorodzinnej obejmującej około 800 mieszkańców gminy	Gmina MPGO

8.2. Harmonogram realizacji przedsięwzięć obejmujący lata 2006-2009

Harmonogram realizacji przedsięwzięć opracowano na podstawie planu gospodarki odpadami dla powiatu świdwińskiego, wykorzystując zapisy z zadań przewidzianych dla samorządów. Harmonogram dla gminy Rąbino zamieszczono w poniższej tabeli.

Tabela nr 8.2. Harmonogram rzeczowy obejmujący okres 4 lat tj. 2006-2009 dla gminy Rąbino

Zadanie	Jednostka odpowiedzialna	Lata	Jednostka finansująca
1) Modernizacja systemu odbioru odpadów od mieszkańców: odpadów zmieszanych oraz selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie gminy			
Budowa ZGO w Wardyniu Górnym	MPGO powiat	2006	Środki własne WFOŚiGW DEPA ZPORR
Opracowanie pakietów edukacyjnych dla gminy - broszury informacyjne dla mieszkańców dotyczące	Powiat, MPGO gmina,	2006-2007	Środki MPGO

prawidłowej budowy kompostowników przydomowych - broszury dla mieszkańców promujące segregację odpadów - przygotowanie planu promocji segregacji i selektywnej zbiórki odpadów na imprezach cyklicznych			
- wyposażenie w pojemniki do odbioru odpadów zmieszanych od mieszkańców gminy (ok. 3400 sztuk w zabudowie zagrodowej i jedorodzinnej oraz 83 sztuki w zabudowie wielorodzinnej) - wyposażanie mieszkańców zabudowy zwartej w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji powstających w gospodarstwach domowych (ok. 100 sztuk)	MPGO	2006 - 2007	WFOŚiGW DEPA ZPORR Środki własne gminy Przedsiębiorcy prywatni
- wyposażenie placówek usługowo-handlowych i użyteczności publicznej w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych (ok. 170 sztuk)	Gmina, właściciele punktów usługowo-handlowych, powiat (MPGO)	2006 - 2008	Środki własne Środki przedsiębiorstw WFOŚiGW
- organizowanie systemu zbiórki odpadów komunalnych wielkogabarytowych i budowlanych	MPGO	2006 - 2008	MPGO
2) Wdrożenie systemu zbiórki odpadów komunalnych niebezpiecznych na terenie gminy Rąbino			
Utworzenie GPZON (rolę tę będzie pełnił PPO)	MPGO	2006 - 2009	MPGO
3) Utworzenie PPO w Rąbinie			
- wyposażenie PPO w kontenery KP-7	MPGO	2006 – 2007	MPGO
4) Samoobsługowe punkty zdawcze (SPZ)			
Utworzenie około 30 SPZ wyposażonych w pojemniki: - 1 m³ na stłuczkę szklaną - 3 m³ (metale) - 1,5 m³ (tworzywa sztuczne)	MPGO	2007	MPGO
5) Opracowanie regulaminu gospodarki odpadami dla całego obszaru działania MPGO			
Opracowanie i aktualizacje planu gospodarki odpadami (weryfikacja)	MPGO	2006-2009	MPGO

5) Prowadzenie monitoringu			
- wdrożenie na terenie gminy monitoringu jakościowego i ilościowego odpadów - przeprowadzenie kontroli realizacji zadań w zakresie monitoringu - prowadzenie monitoringu	Operatorzy odbioru odpadów WIOŚ	2006 – 2009	Środki własne, MPGO PFOŚiGW GFOŚiGW Środki pomocowe ARiMR

9. SPOSOBY FINANSOWANIA, W TYM INSTRUMENTY FINANSOWE SŁUŻĄCE REALIZACJI CELÓW, Z UWZGLĘDNIENIEM HARMONOGRAMU URUCHAMIANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH I ICH ŹRÓDEŁ

9.1. Koszty inwestycyjne

Zgodnie z PPGO przyszły system zbiórki i wywozu odpadów wymagać będzie znacznych inwestycji w odpowiedni sprzęt. MPGO utworzy własną bazę pojemników na odpady i będzie je wydierżawiał lub sprzedawał mieszkańcom (dla potrzeb zbiórki odpadów komunalnych oraz odpadów ulegających biodegradacji).

Aby wdrożenie systemu zbiórki i wywozu odpadów było możliwe, konieczne będą inwestycje w wyposażenie do zbiórki.

Wyposażenie do zbiórki obejmuje pojemniki na odpady komunalne oraz odpady ulegające biodegradacji, kontenery dla PPO oraz dla samoobsługowych punktów zdawczych.

Tabela nr 9.1. Sumaryczne koszty inwestycyjne wdrożenia planu gospodarki odpadami na terenie gminy Rąbino (tys. zł)

System zbiórki	Pozycja	Liczba	Cena jedn. (PLN)	Wartość (PLN)
Zbiórka odpadów komunalnych	Razem wartość inwestycji			534,100
	140 litrowy (MGB)	3400	140	476,000
	660 litrowy (MGB)	83	700	58,100
Zbiórka odpadów ulegających biodegradacji w zabudowie wielorodzinnej	Razem wartość inwestycji			18,000
	240 litrowy (MGB)	100	180	18,000
PPO w Rąbinie	Razem wartość inwestycji			25,000
	KP-7	10	2 500	25,000
Samoobsługowe punkty zdawcze do recyklingu (30)	Razem wartość inwestycji			59,220
	1,0 m ³ (szkło)	30	600	18,000
	3,0 m ³ (metale)	30	854	25,620
	1,5 m ³ (tworzywa sztuczne)	30	520	15,600
RAZEM				636,320
Udział gminy Rąbino w budowie ZUO w Wardyniu Górnym w ramach MPGO	Budowa kompostowni Budowa sortowni (makulatura, metale, szkło, plastik) Kwatery balastu Stacja recyklingu	24 962,400 WFOŚiGW – 5 000 DEPA – 5 545,166 ZPORR – 11 325 Gmina Rąbino – 27,5		

9.2. Zasady finansowania

Koszty inwestycji mogą być pokrywane z następujących źródeł:

- opłat odbiorców usług - stanowią dość pewne źródło środków finansowych pod warunkiem, że ich poziom pozwala na pokrycie całości kosztów eksploatacyjnych i inwestycyjnych w skali roku;
- środków własnych budżetów gmin - jest to najtańszy, bo bezzwrotny, dotacyjny środek finansowy. Konieczne jest uwzględnienie tego typu wydatków w budżetach gmin, co powoduje konieczność wcześniejszego planowania (jesienią na kolejny rok);
- dotacji ze źródeł zewnętrznych - krajowych, głównie z narodowego i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska; zagranicznych;
- pożyczek z funduszy celowych i kredytów preferencyjnych - są podstawowym źródłem środków na inwestycje w dziedzinie ochrony środowiska w warunkach polskich. Pożyczek udziela Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz na zbliżonych zasadach fundusze wojewódzkie. Przedsięwzięcia finansowane przez NFOSiGW muszą spełniać następujące kryteria:
 - zgodność z polityką ekologiczną państwa,
 - efektywności ekologicznej,
 - efektywności ekonomicznej,
 - uwarunkowań technicznych i jakościowych,
 - zasięgu oddziaływania,
 - wymogów formalnych.

Samorządy mogą uzyskiwać pożyczki na pokrycie nawet 70% kosztów zadania. Znaczna część pożyczki może zostać umorzona po zrealizowaniu inwestycji w planowanych terminie.

Preferencyjne kredyty, bez możliwości umorzeń, oferuje np. Bank Ochrony Środowiska S.A. Pożyczki i preferencyjne kredyty są zazwyczaj udzielane na krótkie okresy - do kilku lat. Powoduje to znaczne skumulowanie kosztów finansowych obsługi zadłużenia, skutkujące podwyżką cen usług, (jeżeli koszty finansowe są ich elementem) lub znacznymi wydatkami z budżetu gmin.

- komercyjnych kredytów bankowych - ze względu na duże koszty finansowe związane z oprocentowaniem, kredyty komercyjne nie powinny być brane pod uwagę jako podstawowe źródła finansowania inwestycji, lecz jako uzupełnienie środków z pożyczek preferencyjnych. Samorządy są obecnie postrzegane przez banki jako interesujący i wiarygodni klienci, stąd dostęp do kredytów jest coraz łatwiejszy.
- emisji obligacji komunalnych - obligacje mogą być emitowane w przypadku, jeżeli dają szansę pozyskania środków taniej niż kredyty bankowe, a pożyczki preferencyjne nie są możliwe do pozyskania.
- udziału kapitałowego lub akcyjnego - polega na objęciu udziałów finansowych w przedsięwzięciu inwestycyjnym przez podmioty prywatne lub publicznych inwestorów instytucjonalnych (fundusze inwestycyjne).
- funduszy inwestycyjnych - wejście ekologicznych funduszy inwestycyjnych (green equity funds) na rynek finansowy ochrony środowiska, może okazać się przełomowe dla usprawnienia podejmowania decyzji inwestycyjnych oraz integracji ochrony środowiska z przedsięwzięciami o charakterze gospodarczym. Doświadczenie z łączeniem wymagań ochrony środowiska i rozwoju produkcji może być przydatne do niedopuszczenia do zwiększenia obciążeń środowiska w warunkach wzrostu gospodarczego.

Podstawowym źródłem przychodów są opłaty za wywóz odpadów. Uzupełniającymi źródłami przychodów są wpływy z tytułu sprzedaży:

- surowców wtórnych,

- kompostu.

Coraz częściej za przychody uważa się również brak kosztów transportu, składowania lub przerobu odpadów w efekcie działań związanych z minimalizacją i unikaniem powstawania odpadów (akcje edukacyjne).

Prawidłowo przyjęta i stosowana cena usuwania i składowania odpadów powinna uwzględniać:

- pokrycie całości kosztów związanych z bieżącą, technologiczną i organizacyjną eksploatacją elementów gospodarki odpadami,
- pokrycie kosztów finansowych inwestycji jako zwrot zobowiązań zaciągniętych przy realizacji inwestycji (spłata odsetek, rat kapitałowych, wykup obligacji),
- rozsądny zysk przedsiębiorstw realizujących usługi.
- ponadto, zgodnie z ustawą o odpadach, cena przyjęcia odpadów na składowisko powinna uwzględniać w szczególności koszty budowy, eksploatacji, zamknięcia, rekultywacji, monitorowania i nadzorowania składowiska odpadów (art. 61). Należy również uwzględnić opłatę za korzystanie ze środowiska polegające na umieszczeniu odpadów na składowisku.

10. SYSTEM MONITORINGU I OCENY REALIZACJI CELÓW W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

Wpływ realizacji planu na powietrze atmosferyczne

Założony 100% poziom obsługi mieszkańców systemem zorganizowanego wywozu odpadów na terenie gminy przyczyni się do wyeliminowania ryzyka powstawania nie zalegalizowanych „dzikich” wysypisk odpadów, co z kolei wyeliminuje niekontrolowany unos i wtórne pylenie szkodliwych dla atmosfery substancji. Pełna i szeroka kampania informacyjna o zagrożeniach związanych z odpadami przyczyni się do ograniczenia spalania odpadów w paleniskach domowych, przez co znacznie zmniejszy się emisja szkodliwych substancji do powietrza.

Wpływ realizacji planu na wody podziemne i powierzchniowe

Regulacja i kontrola gospodarki odpadami zminimalizuje szkodliwość odcieków pochodzących z dzikich składowisk przechodzących do podziemnych warstw wodonośnych lub wód powierzchniowych. Ponieważ na terenie gminy znajdują się ujęcia wody pitnej dla mieszkańców to regulacja gospodarki odpadami wpłynie korzystnie na jakość wód w tym rejonie.

Wpływ realizacji planu na gospodarkę odpadami

Rozszerzenie wdrożonego systemu selektywnej zbiórki odpadów oraz spełnianie wymogów odnośnie dopuszczonych limitów przyczyni się do stopniowego obniżania się udziału odpadów o cechach surowców wtórnych (zwłaszcza odpadów opakowaniowych) w strumieniu odpadów kierowanych na składowiska. Dzięki temu zarówno nastąpi oszczędność pojemności i powierzchni składowiska, co wpłynie bezpośrednio na zmniejszenie zapotrzebowania na zajmowanie nowych powierzchni pod deponowanie odpadów. Dzięki temu również nastąpi oszczędność w zużyciu materiałów i surowców naturalnych, których wyrób lub wydobywanie generuje odpady w skali całego kraju.

Wdrożenie systemu selektywnej zbiórki i limitów odzysku odpadów o charakterze niebezpiecznym z odpadów komunalnych przyczyni się niewątpliwie do zmniejszenia niekorzystnej presji substancji niebezpiecznych na wszystkie komponenty środowiska.

Składowanie odpadów na obszarze powiatu świdwińskiego zostanie scentralizowane; dokonywane będzie na obiekcie spełniającym obowiązujące i przewidywane wymogi ochrony środowiska. Deponowanie odpadów będzie sukcesywnie ograniczane do strumienia odpadów balastowych, a docelowo odpadów przetworzonych z innych procesów unieszkodliwiania. Zmniejszany będzie sukcesywnie w strumieniu odpadów kierowanych do składowania udział odpadów o cechach surowców wtórnych (selektywna zbiórka) oraz odpadów ulegających biodegradacji (kompostowanie). Wszystkie opisane powyżej zmiany będą służyły poprawie jakości środowiska na obszarze analizowanego terenu i terenów przyległych. Ponadto wprowadzenie zasad zgodnych z polityką ekologiczną państwa oraz pozostałymi aktami prawnymi spowoduje, iż gmina w pełni będzie wypełniała obowiązki nałożone przez prawo.

Wpływ realizacji planu na społeczeństwo lokalne

W wyniku wprowadzenia w życie szeroko zakrojonej akcji edukacyjnej zostanie podniesiona świadomość społeczna. Społeczeństwo będzie dbało o swoje otoczenie co wpłynie korzystnie na jakość życia, a w konsekwencji na zdrowie człowieka. Dzięki realizacji planu gospodarki

odpadami zostanie ograniczony negatywny wpływ działań człowieka na środowisko naturalne.

10.1. System monitoringu

Przebieg realizacji gminnego planu gospodarki odpadami będzie systematycznie kontrolowany (monitorowany). Monitoring ten ma istotne znaczenie informacyjne. Jego głównym celem jest usprawnienie procesów zarządzania gminnym planem.

Zarządzanie to dotyczy zarówno działań bieżących, jak i okresowo dokonywanych ocen i aktualizacji celów i priorytetów.

System monitoringu realizacji planu składa się z trzech elementów:

1. monitoringu środowiska,
2. monitoringu gminnego planu gospodarki odpadami i programu ochrony środowiska,
3. monitoringu społecznego (odczucia i skutki).

10.1.1. Monitoring środowiska

Monitoring ten na terenie województwa zachodniopomorskiego realizowany jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska przy współudziale jednostek organizacyjnych i naukowo – badawczych.

Kryteria normatywne stanu środowiska oraz systemy ocen i pomiarów ulegają obecnie ewolucji w związku z unifikowaniem systemu krajowego z systemem monitoringu Unii Europejskiej. Planowane zmiany systemu monitoringu środowiska będą wymagały istotnego wzmocnienia osobowego oraz technicznego.

10.1.2. Monitoring gminnego planu gospodarki odpadami i samej gospodarki odpadami

Ocena osiągnięć celów ekologicznych, stopnia realizacji zadań, oraz ocena podstaw poszczególnych jednostek gminnych jak i zachowań mieszkańców jest punktem głównym monitoringu gminnego planu gospodarki odpadami.

Wyniki oceny są podstawą zarządzania w aspekcie weryfikacji (aktualizacji) celów, modyfikacji mechanizmów niezbędnych do realizacji poszczególnych zadań oraz do egzekwowania zakresu realizacji od wykonawców (od urzędów, instytucji i podmiotów gospodarczych).

Monitoring realizacji i zadań prowadzony będzie na szczeblu powiatowym (MPGO). Dotyczy on oceny realizacji corocznego planu działań w aspekcie:

- ilości i jakości zakresu i kosztów zadań zrealizowanych,
- przyczyn częściowego wykonania zadań zaplanowanych
- przyczyn zaniechania realizacji zadania,
- ustalenia narzędzi optymalizujących realizację zadań na rok następny,
- określenia zakresu merytorycznego zadań na rok następny wraz z oceną ich przygotowania organizacyjnego i finansowego.

W tabeli zaproponowano przykładowe istotne wskaźniki, jakimi można posługiwać się w momencie dokonywania oceny.

Tabela nr 10.1. Wskaźniki monitorowania planów wraz z wskaźnikami bazowymi.

LP.	WSKAŹNIK	STAN WYJŚCIOWY
1	Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych / 1 mieszkańca x rok	Mg/M/rok
2	Udział odpadów z sektora komunalnego wywożonych na składowisko	%
3	Stopień pokrycia mieszkańców selektywną zbiórką odpadów	%
4	Ilość zebranych selektywnie odpadów komunalnych biodegradowalnych	Mg/M/rok
5	Ilość zebranych selektywnie odpadów komunalnych wielkogabarytowych	Mg/M/rok
6	Ilość zebranych selektywnie odpadów komunalnych budowlanych	Mg/M/rok
7	Ilość zebranych selektywnie odpadów komunalnych niebezpiecznych	Mg/M/rok
8	Stopień odzysku odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	%
9	Stopień odzysku odpadów komunalnych wielkogabarytowych	%
10	Stopień odzysku odpadów komunalnych budowlanych	%
11	Stopień odzysku odpadów komunalnych niebezpiecznych	%
12	Udział odpadów z sektora gospodarczego składowanych na składowiskach	%
13	Stopień wykorzystania gospodarczego odpadów przemysłowych	%
14	Stopień unieszkodliwienia odpadów niebezpiecznych	%
12	Udział odzyskiwanych surowców wtórnych w całkowitym strumieniu odpadów komunalnych	%
15	Nakłady inwestycyjne na gospodarkę odpadami	zł/rok

- na podstawie KPGO

Określenie powyższych wskaźników wymaga posiadania odpowiednich informacji pochodzących z monitoringu środowiska. Informacje te powinny być opracowane przez odpowiednie służby. W oparciu o analizę wskaźników grupy będzie możliwa ocena efektywności realizacji „Planu gospodarki odpadami”, a w oparciu o tą ocenę – będzie możliwa aktualizacja planu.

10.2. Wdrażanie gminnego planu gospodarki odpadami

Wdrażanie Planu będzie prowadzone przez Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami (MPGO).

Systemy zbiórki będą wdrażane w miarę oddawania do użytku poszczególnych elementów budowanego Zakładu Gospodarki Odpadami w Wardyniu Górnym:

Zbiórka odpadów do recyklingu może rozpocząć się z chwilą oddania do użytku sortowni odpadów.

Zbiórka odpadów do biodegradacji może rozpocząć się z chwilą oddania do użytku kompostowni odpadów.

Przed wdrożeniem poszczególnych elementów systemu zbiórki, rozpisane zostaną przetargi na zakup sprzętu i usługi odbioru oraz wywozu odpadów. Przeprowadzona zostanie również kampania informacyjna.

MPGO sporządzi budżet przyszłych inwestycji i systemu zbiórki, uwzględniając wyniki przetargów i inne koszty.

Narzędziem ekonomicznym gospodarowania odpadami w gminie są budżety gminy, powiatu oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Służą one do finansowania przedsięwzięć z zakresu szeroko rozumianej ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w tym także nowoczesnemu gospodarowaniu odpadami komunalnymi. Na dochód GFOŚiGW składa się:

1. Całość wpływów z opłat za usuwanie drzew i krzewów.
2. 50% wpływów z opłat za składowanie odpadów na terenie gminy.
3. 10% wpływów z opłat i kar z terenu gminy za pozostałe rodzaje gospodarczego korzystania ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian oraz szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych.

Dysponentem GFOŚiGW jest Wójt gminy, a dochody te mogą być wykorzystane na m.in.:

1. Dotowanie i udzielanie kredytów na działania modernizacyjne i inwestycyjne służące ochronie środowiska.
2. Realizację przedsięwzięć związanych z gospodarczym wykorzystaniem odpadów.
3. Wspieranie działań zapobiegających powstawaniu odpadów.

10.3. Ocena i procedury oceniania

Zgodnie z ustawą o odpadach projekty planów podlegają zaopiniowaniu:

- 1) projekt planu krajowego — przez zarządy województw;
- 2) projekt planu wojewódzkiego — przez ministra właściwego do spraw środowiska oraz organy wykonawcze powiatów i gmin z terenu województwa;
- 3) projekt planu powiatowego — przez zarząd województwa oraz przez organy wykonawcze gmin z terenu powiatu;
- 4) projekt planu gminnego — przez zarząd województwa oraz zarząd powiatu.

Mechanizm ten powoduje, że każdy plan będzie mieć charakter ponadlokalny.

PGO dla gminy Rąbino musi być skoordynowany z planem wyższego szczebla. Gmina jest jednym z elementów składających się na cały system gospodarki odpadami w powiecie.

Plan gospodarki odpadami wymaga aktualizacji w cyklu czteroletnim. Aktualizacja PGO powinna obejmować ocenę istniejących systemów zbiórki odpadów i ilości produkowanych odpadów, względem założonych celów i wymogów prawnych. Wyniki oceny stanowić będą podstawę do opracowania nowych celów i podjęcia działań z nich wynikających.

10.4. Sprawozdawczość

Sprawozdawczość z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami powinna obejmować:

- wykonanie zadań organizacyjnych i techniczno - technologicznych,
- zgodność wykonanych zadań z harmonogramem prac,
- realizację harmonogramu finansowania założonych przedsięwzięć.

Aktualizacja planu gospodarki odpadami powinna być dokonana nie później niż po czterech latach, z uwzględnieniem np.:

- Czy systemy zbiórki odpadów są skuteczne i właściwie wdrażane, np. czy sortowanie odpadów przebiega prawidłowo i jak zmienia się produkcja odpadów?
- Czy pozostałe frakcje odpadów są segregowane i odbierane właściwie?

- Czy istnieją odpady sprawiające trudności, które powinny podlegać osobnemu systemowi zbiórki?
- Czy taryfikator jest przejrzysty i odpowiedni do kosztów i czy realizuje zasadę “producent odpadów płaci”?
- W jaki sposób zmienia się produkcja odpadów i jaki ma to wpływ na działalność zakładu gospodarki odpadami?
- Czy cele strategii gospodarki odpadami są osiągnięte?
- Jakiego powinny być przyszłe cele gospodarki odpadami?

Pierwsze sprawozdanie z realizacji gminnego PGO obejmować będzie okres od dnia uchwalenia pierwszego PGO do 31 grudnia 2006 r.

Raport powinien omawiać aktualne i/lub prognozowane zmiany w założeniach i pozycjach budżetowych, a także możliwości podjęcia nowych inicjatyw na rzecz poprawy planu.

11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Celem niniejszego planu gospodarki odpadami dla gminy Rąbino jest wybór i wskazanie optymalnej drogi postępowania w zakresie gospodarki odpadami, w szczególności odpadami komunalnymi powstającymi na ich terenie.

Przedstawione cele i działania są zgodne z obowiązującym ustawodawstwem z analizowanej dziedziny oraz kierunkiem działań określonym w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami, Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego i Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Świdwińskiego, Planem gospodarki odpadami opracowanym przez DANCEE.

Gmina Rąbino jest udziałowcem Międzygminnego Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami (MPGO) Sp. z o.o., która jest podmiotem bezpośrednio odpowiedzialnym za realizację projektu polegającego na budowie Zakładu Gospodarki Odpadami w Wardyniu Górnym oraz ujednoliceniu systemu gospodarki odpadami na terenie powiatu świdwińskiego.

We wstępie Planu dokonano analizy stanu prawnego z zakresu gospodarki odpadami, z wykazem obowiązujących aktów prawnych. Opisano tu obowiązujące w Polsce zasady zamieszczone w przepisach z zakresu gospodarki odpadami. Przytoczono wytyczne i cele polityki ekologicznej państwa oraz opisano pokrótce plany gospodarki odpadami wyższego rzędu.

Charakterystyka obszaru analizowanej gminy ma na celu wskazanie stanu istniejącego pod względem demograficznym, gospodarczym i społecznym mającym wpływ na rodzaj planowanego systemu gospodarki odpadami. Dane demograficzne i gospodarcze były niezbędne do przeprowadzenia analizy prognozy zmian strumienia emisji poszczególnych rodzajów odpadów. Gmina Rąbino jak większość gmin powiatu świdwińskiego ma charakter rolniczy i turystyczny. Dla gminy prognozuje się ubytek liczby ludności, a co za tym idzie wzrost ilości wytwarzanych odpadów wynikać będzie ze zwiększania wskaźników jednostkowych generowania odpadów.

Przeprowadzenie analizy stanu istniejącego w zakresie gospodarki odpadami miało na celu wskazanie aktualnego postępowania w zakresie zorganizowanej gospodarki odpadami w szczególności odpadami komunalnymi. Miało to niewątpliwie znaczenie przy wyborze celów i zadań ujętych w dalszej, właściwej części planu.

Obecnie w gminie Rąbino mieszkańcy objęci są systemem zbiórki odpadów komunalnych w około 80%. Ewentualne braki systemu zbiórki wynikają z tego, że nie wszyscy mieszkańcy mają podpisane umowy na wywóz nieczystości. Odbiorem i unieszkodliwianiem odpadów zajmują się 3 firmy mające pozwolenie Wójta gminy na prowadzenie takiej działalności na jej terenie.

Następnym elementem składowym planu jest przedstawienie konkretnych celów i zadań krótko i długookresowych. Do zadań tych głównie należy kontrola, usprawnianie i ujednolicenie systemu zbiórki odpadów oraz minimalizacja produkcji odpadów w ramach działań MPGO.

Proponowany przyszły system zbiórki odpadów oparty będzie o następujące zasady:

- odpady komunalne zbierane będą w systemie “od drzwi do drzwi”,
- odpady ulegające biodegradacji zbierane będą w systemie “od drzwi do drzwi” w większych miastach, W pozostałych miejscach będą łączone ze zbiórką pozostałych odpadów komunalnych lub kompostowane na miejscu,
- odpady do recyklingu będą odbierane w sieci punktów usługowych lub samoobsługowych (PPO, punkty zdawcze),
- odpady gabarytowe będą zbierane przez sieć sześciu PPO,
- odpady niebezpieczne będą zdawane do PPO albo w sklepach sprzedających towary (które po użyciu stają się odpadami niebezpiecznymi).

W gminie zostanie uruchomiony PPO w Rąbinie wraz z gminnym punktem zbiórki odpadów niebezpiecznych (GPZON) oraz sieć samoobsługowych punktów zdawczych (SPZ). Cały ujednolicony system gospodarki odpadami zostanie wdrożony w 2007 r. w momencie oddania do eksploatacji ZGO w Wardyniu Górnym, który będzie składać się z:

- kwatery reszty smięciowej
- sortowni odpadów
- stacji recyklingu
- kompostowni odpadów organicznych

W dalszej części zaprezentowano niezbędny system monitoringu i wdrażania planu. Ma to niewątpliwe znaczenia dla organów odpowiedzialnych za wprowadzenie „w życie” zapisów niniejszego dokumentu.

W oparciu o wyniki analiz stanu istniejącego i prognozowanych zmian opracowano plan działań i wytyczono zadania strategiczne. Realizacja tych działań i zadań umożliwi spełnienie obowiązujących i przewidywanych wymogów prawnych, uporządkowanie gospodarki odpadami, zmniejszenie ilości odpadów kierowanych do deponowania poprzez zwiększenie odzysku surowców wtórnych oraz poprawę wprowadzonej już na terenie gminy selektywnej zbiórki, co przyczyni się do poprawy jakości środowiska na analizowanym terenie oraz na terenie całego powiatu.

Dla wszystkich gmin, należących do MPGO, zostanie przygotowany i wdrożony wspólny Regulamin gospodarki odpadami.

W ostatniej, właściwej części podano szacunkowe wartości pieniężne kosztów wdrażania zmian (zgodnie z PPGO).

Materiały wykorzystane w opracowaniu:

- Plan gospodarki odpadami dla powiatu świdwińskiego, 2003
- Plan gospodarki odpadami dla województwa zachodniopomorskiego
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
- Zakład Gospodarki Odpadami w powiecie świdwińskim, DANCEE, październik 2004
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Rąbino, 1999
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju gminy Rąbino, wrzesień 1999
- Program Rozwoju Lokalnego gminy Rąbino na lata 2005-2013
- Powiatowy Program Ochrony Środowiska dla powiatu Świdwińskiego, 2003
- Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego, 2002
- Sprawozdanie z przeprowadzonych oraz planowanych inwestycji i projektów na terenie gminy Rąbino, kwiecień 2006
- Waloryzacja przyrodnicza gminy Rąbino, 2001
- Studium Wykonalności dla projektu „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w Dorzeczu Parsęty
- Raport o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, 2004
- Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg. stanu na 31.12.2004 r., Państwowy Instytut Geologiczny, 2005
- Poradnik gospodarowania odpadami, Verlag Dashofer Sp. z o.o., pod redakcją K. Skalmowskiego
- Przeglądy Komunalne, roczniki 2005, 2006
- Zasoby Krajowego Instytutu Gospodarki Odpadami, www.kigo.pl
- Rocznik Statystyczny, GUS 2004, Warszawa
- Materiały Starostwa Powiatowego w Świdwinie
- Wizja lokalna
- Zasoby internetowe

Załączniki

1. Pozwolenia dla firm prowadzących działalność na terenie gminy Rąbino
2. Materiały edukacyjne
3. Wzorcowy regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy